

OVER TE NEMEN: STUDENTENBLAD

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Zgn.Hoge Raad wil huisartsenopleiding naar 9 jaar.

Eerst op pensioen, dan pas huisarts?

De pogingen om de aspirant-huisartsen negen jaar te laten kloppen zijn al net als de komkommertijd in de kranten. Nog met geen jaar geleden, werd bovenstaande foto geschoten op de Leuvense Grote Markt. Nu moet alweer betoogd worden in Brussel (18 februari) om de artsensyndicaten duidelijk te maken dat er een onderscheid is tussen gezondheidsbeleid en corporatisme.

Met de regelmaat van de klok blijven plannen om de huisartsenopleiding op 9 jaar te brengen de studenten teisteren. In de loop van de laatste 10 jaar hebben voorstellen, spoedvergaderingen, brochures en protesten mekaar opgevolgd.

De bedreiging is nu evenwel groter dan ooit. Aan het Ministerie van Sociale Zaken is namelijk een organisme verbonden dat belast is met het opstellen en controleren van de criteria om de artsdiploma's te erkennen, de zgn. Hoge Raad. Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van de artsensyndicaten (Wijnen en De Brabant) en van de faculteiten geneeskunde. Deze raad heeft een voorstel uitgewerkt, een ontwerp tot ministerieel besluit, dat nu enkel nog wacht op de ondertekening door minister Dehaene.

In dit voorstel gaat men er formeel van uit dat de 7-jaar lange universitaire opleiding tot huisarts niet volstaat. Tijdens de twee jaar die volgt op het behalen van het diploma, zal men een bijkomend theoretisch programma moeten afwerken (van tenminste 100 lessen), wat overeenkomt met de huidige bijscholing.

Belangrijker is dat het ontwerp voorziet in twee aanvullende stagejaren. Artikel 7 van het ontwerp zegt letterlijk: «De twee aanvullende stagejaren zullen bestaan in het uitoefenen van de huisartsgeneeskunde onder eigen verantwoordelijkheid en onder begeleiding van daartoe door de Hoge Raad aangestelde huisartsen. Zij mogen doorgebracht worden in de praktijk van een gevestigde huisarts, als stagemeester erkend door de Hoge Raad of, als overgangsmatregel en met toestemming van de Hoge Raad, in een eigen huisartspraktijk, indien er niet voldoende stagemeesters gevonden worden.»

Kritiek van Medika

De opleiding wordt feitelijk met twee jaar verlengd. Men is officieel niet verplicht die twee bijkomende jaren erbij te nemen. Formeel gaat het immers om criteria waaraan men moet voldoen om als bijschoold huisarts te worden

daarover beslissen is de stem van de artsensyndicaten van doorslaggevend belang.

De voorlopige regeling waarbij je u.h.w. in je eigen praktijk stage loopt is en blijft een overgangsmatregel en een onbetrouwbaar doekje voor het bloeden.

De relatie aspirant-huisarts - stagemeester. Wat zal de juiste opdracht van de kandidaat huisarts worden? Zal hij geen goedkoop hulpe worden waar de nacht- en weekenddiensten op afgeschoven worden? Zijn positie is in elk geval zeer afhankelijk.

De verantwoordelijkheid voor de opleiding wordt voor een goed deel onttrokken aan de universiteiten. De

WEEKBLAD. Jg. '81-'82. Nr. 18, dd. 11 februari 1982.

V.u. Bruno Leynse. Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven.

Redakties op vrijdag 18.30 u op 't Stuc, Van Evenstraat 2 D, 1ste verdieping.

Nr. 19. Actualiteitsartikelen ten laatste op maandagmorgen 15 februari.

Nr. 20. Artikelen binnen op vrijdag 19 februari. Actualiteit op maandagmorgen 22 februari.

ADVERTENTIES. Idem als actualiteit.

ZOEKERTJES. Resp. op 15 februari en op 22 februari. 's Morgens.

Musicologie zal niet ageren voor behoud sociale sector

Op 4 februari, 15.00 u., hield musicologie in de kelder van MSI een Algemene Vergadering rond de recente prijsverhogingen in de sector studentenvoorzieningen. Er waren 21 aanwezigen, onder wie een aantal KVHV-sympathisanten.

De gestelde motie hield in dat de sociale sector een privilege is dat in deze tijden van crisis en inleveren mag afgebouwd worden. Een overgrote meerderheid van de studenten komt uit bemiddelde gezinnen, die het zonder sociale sector kunnen roeien, argumenteerden voorstanders van de motie.

De motie werd aangenomen met 15 tegen 2 bij 1 onthouding.

Deze AV van Musicologie distantieert zich dus van de ASR-standpunten, die inhouden dat de sociale sector nog één van de weinige middelen is waarmee studeren voor onbemiddelden mogelijk wordt gemaakt. Om nog maar te zwijgen van het principiële ASR-standpunt dat studeren gewoon gratis moet zijn.

KURSUS NUTTIN

Maandag 15 februari wordt voor de studenten pedagogie tussen 3 en 5 een 2de-handskursusverkoop Nuttin georganiseerd. Dat gebeurt in 't Peekaate, waar 1ste lissers hun cursus kunnen binnenleveren tot 2 uur ten laatste. Zij kunnen hun cursus ook gewoon uitlenen.

Deze verkoop is een legaal middel om goedkoop aan een cursus van Nuttin te geraken. De veranderingen in de nieuwe cursus zijn niet ingrijpend en kunnen met een minimum aan inspanning worden bijgewerkt.

Op de Fakulteitsraad zal aangedrongen worden op maatregelen om de profren te verplichten al hun cursussen bij ACCO uit te geven.

Opnieuw affiche-ruimte op campus

Decaan Dumon (Soc. Wet.), die enige tijd terug de campus liet 'schoonmaken', heeft tegelijk - dat was althans de bedoeling - voor vervangende aanplakruimte gezorgd.

Dat bleek op een vergadering woensdag 10 februari.

Intussen zijn de borden die door decaan Dumon werden gevraagd al geplaatst. Aangezien de beschikbare ruimte vooralsnog te beperkt lijkt (o.m. tegen Adv. Vesalius en tegenover Alma II zou een serieuze bord moeten komen) zullen de Technische Diensten verzocht worden nog een bijkomende inspanning te leveren.

Op de vergadering bekleog de decaan zich over de onoverzichtelijkheid van de campus, met zijn talrijke gebruikers (Alma, Soc. Wet., Econ. Wet., 't Stuc, e.a.), en over de onduidelijkheid in de administratief beheer ervan. Hij vermoedde dat dit tot een zekere verwaarlozing leidde, die schril afsteekt tegenover de vestigingen van sociale wetenschappen in andere universitaire centra.

Decaan Dumon kondigde ook aan dat de leegstaande huizen op de campus in de Parkstraat zullen worden gesloopt en vervangen door een insteekparking met groen. □

Universitaire Vredesdagen.

Er zit schot in de universitaire vredesdagen. Voor de aangekondigde vergadering van 4 februari jl. kwamen ca. 30 mensen opdagen.

Naast professoren en assistenten uit diverse faculteiten waren ook studenten, waaronder enige bestuursleden van het VRG.

Een vaag programma kan al worden bekendgemaakt. Op 3 maart komt J. Galtung in Leuven spreken. Bij voorkeur op 1 maart zullen de normale lessen worden vervangen door zgn. 'alternatieve' lessen. Men zal zich herinneren dat dit vorig jaar bij een El Salvador dat met succes is gebeurd. De BRT filmde toen een druk bijgewoond college in de rechtsfaculteit. Er wordt verder in een beperkte groep een animatiegedeelte uitgewerkt.

Op 17 februari om 18 u komen de belangstellenden opnieuw bijeen op Studentenvoorzieningen (Bogaardenstr. 1.) □

STENCILDIENST ASR. Maandag tot met donderdag, 16u - 18 u. Lokaal 01.06 in STUC.

LADDERKOERS

Ladderkoersen is al even spektakulair als kwistaksrazen, zo is gebleken. Op 3 februari haalde het VRG de prijs van de pechploeg nadat zij hun ladder in de pure koersten. Dat mag niet verwonderen als je zo met zijn drieën een vier meter lang gevaarte over bruggen en heggen, onder plastic zeilen over stro en langs een soort antitankmuur moet zeulen.

Uitslag: (1) Medika, 75 ronden; (2) VTK, 70 ronden; (3) Psychologie, 68 ronden; (4) VRG, 67 ronden; (5) Farma, 62 ronden. Landbouw zag op het laatste moment van deelname af.

Op 25 januari

VTK haalt Suzanne De Neve naar Leuven

Op donderdag 25 februari geeft Suzanne De Neve een recital in de Grote Aula. Aanvan om 20u30.

Op het zeer gevarieerde programma staat werk van o.a. Debussy (Images nr. 2), Schumann (Davidsbündler), Beethoven en Cabus.

Suzanne De Neve, die in 1980 bij R. Steyaert haar Hoger Diploma behaalde (grote onderscheiding), is thans finaliste in de Virtuositieprijs van de Regering (piano). Dit is een belangrijke, vierjaarlijkse prijs met een jury van buitenlandse deskundigen.

Zelfs een talent als Roger Grosloot, laureaat van de jongste K. Elisabethwedstrijd is er niet in geslaagd zich voor de finales van deze prijs te kwalificeren, hetgeen de moeilijkheidsgraad van deze wedstrijd en de kwaliteiten van Suzanne De Neve illustreert.

Een goed idee dus om de avond met haar door te brengen. Do. 25 februari 20.30u, Grote Aula, Org. VTK en 3de jr. ir.

TAK-betoging

De MLB-kruik gaat zolang te water tot België barst!!!

Op woensdag 17 februari wordt door het Taal Aktie Komitee (TAK) te Leuven betogd. Op een uitnodiging tot de betoging - ook aan Arbeid gericht - komen de eisen voor die in de Vlaamse Beweging de laatste vijf jaar opgeld maken: «Vlaanderen eerst», «Economisch en financieel federalisme», «zelfbestuur».

Kort daarop vond MLB (Marxistisch-Leninistische Beweging, studentengroepering van Amada) het nodig in een brief aan diverse linkse organisaties, waaronder eveneens Arbeid, de boze bedoelingen van deze betoging toe te lichten: «Stop kredietverlening van Vlaanderen aan Wallonië». De directe konklusie die MLB daaruit trekt is: «Het is duidelijk dat de betoging van extreem-rechtse signatuur is». In een drie bladzijden tellende tekst roept MLB in dezelfde demagogische stijl op tot het Anti Fascistisch Front om (Belgisch-)nationaal ertegen te mobiliseren. MLB wil blijkbaar de bloedige slag van 1975 (Amada-VMO) herhalen...

Voor Arbeid-VSB zijn de thema's van de betoging aanvaardbaar. Het zijn perfect democratische thema's en dus heeft het Taalaktiekomitee het volste recht daarvoor op straat te komen. Als Arbeid niet aan deze betoging zou deelnemen, is dit omdat de aanwezigheid van rechtse groeperingen de thema's van die betoging kunnen diskreditieren.

De demagogische stijl van de MLB-uitnodiging is echter een flinke doorn in onze ogen. Men doet geen enkele poging om op de grond van de betoging in te gaan. Het gaat om TAK, en dat zijn vuil fascist, lijkt de bijzonder kortzichtige redenering van MLB te zijn. Op die manier tracht Amada het Anti Fascistisch Front in een zeer gevaarlijk avontuur mee te sleuren. Indien het AFF nationaal mobiliseert lijkt het er vanzelfsprekend op dat de rechtse boelzoekers van NSV en VMO ook massaal naar de betoging van TAK zullen gaan om er te gaan schreeuwen tegen «rooie ratten». Zou het AFF dazwer kunnen doen? Twee jaar geleden organiseerde TAK samen met KVHV, CVP-loungers, VUJO en Arbeid een gelijkaardige betoging te Leuven. Er waren geen rechtse slogans te zien en er waren ook geen opstootjes, het AFF mobiliseerde niet.

Maar MLB wil blijkbaar bloed zien en doet daarvoor demagogisch beroep op goedmenende anti-fascisten.

Gezond anti-fascisme is heilzaam voor de democratie, als het zich niet op sleptouw laat nemen door kryptodemagogie, die er niet voor terugschrikt argeloze studenten voor propagandistische doeleinden te slachtofferen. De Pol Pot-aanhangers van MLB willen met een opgeklopt anti-fascisme de Vlaamse zaak diskreditieren in naam van de «Belgische werkers» zonder een zinnig ding over het nationale probleem te zeggen. Dat is voor een flamingantische socialistische groepering als Arbeid onaanvaardbaar. Daarom studenten: **BEZINT EER GE MET DIT SOORT -ANTI-FASCISME-BEGINT!**

Arbeid
Vlaamse Socialistische Beweging
(lid van «Europees Nieuw Links»)

Tak-betoging (2)

Op 17 februari organiseert het T.A.K. een betoging te Leuven onder het thema: «Stop kredietverlening Vlaanderen aan Wallonië». Zij vertrekken om 20.00u op de Oude Markt.

Voor deze manifestatie wordt in verscheidene steden gemobiliseerd aan de middelbare scholen en universiteiten. Het is duidelijk dat de betoging een extreem-rechtse signatuur heeft. Verwacht wordt dat vooral leden van organisaties zoals VMO, NSV, e.d. zullen opstappen. De eigenlijke ordewoorden zullen hoogstwaarschijnlijk uit het klassiek arsenaal van uiterst-rechtse slogans gepuurd worden.

We vinden het noodzakelijk om alle anti-fascisten en progressieven een klaar antwoord te geven op deze zoveelste poging van de uiterst rechtse organisaties om in Leuven voet aan wal te krijgen. En dit om verschillende redenen.

1. Sinds een paar jaar bestaat er een offensief van fascistische studentenorganisaties zoals het NSV om een werking uit te bouwen aan de universiteiten. Op uitzondering van de VUB zijn ze daar gedeeltelijk in gelukt. Op te merken valt dat bv. in Leuven ze daarin de steun

krijgen van organisaties zoals het KVHV (o.a. via een front van rechtse studentenorganisaties: *Solidariteit*). Tot hertoe werd op elke openlijke activiteit van het NSV te Leuven gereageerd door enkele honderden anti-fascisten.

Tegenover deze betoging is dat eveneens meer dan ooit noodzakelijk. Vermits de mobilisatie van uiterst-rechts in dit konkreet geval zich niet beperkt tot het Leuvense - het gaat om een (Vlaams) nationaal initiatief - moet de tegenreactie van de anti-fascistische krachten eveneens nationaal zijn. We richten daarom onze oproep aan alle anti-fascistische en progressieve organisaties in Vlaanderen en Wallonië.

2. Uiterst rechts probeert invloed te verwerven onder de jongeren, scholieren en studenten via het demagogische thema van de «Vlaamse zaak». Voor hen is dit slechts een lokmiddel om tientallen jongeren in de fascistische invloedssfeer te trekken.

3. Het doel van rechts, met op kop de fascistische troepen, is een klimaat te creëren van zo groot mogelijke verdeeldheid onder de werkende bevolking. Hun campagnes zijn daar centraal op gericht: de Belgische werkmensen opzetten tegen de gemiddelde arbeiders, de Vlaamse arbeiders tegen de «Walen», de anti-syndicale stroming versterken.

Op die manier pogen ze de echter verantwoordelijken van de crisis te beschermen: de banken en de holdings. Deze laatste concentreren steeds meer macht in hun handen, versterken zich in versneld tempo midden in deze crisis. (Zie de recente evolutie van de belangrijkste financiële groepen zoals de «Société Générale» en de operaties van Frère-Cobepa-Groep-Brussel-Lambert).

De hele arbeidersklasse - Vlaamse, Waalse en vreemde arbeiders - krijgt het volle gewicht van de crisis en het anti-sociale regeringsbeleid op de rug. Wij verdedigen een zo groot mogelijke eenheid van de arbeiders. Zowel in Vlaanderen als Wallonië heeft de arbeidersklasse dezelfde gemeenschappelijke vijand: de banken en de holdings. Waalse en Vlaamse arbeiders en progressieven moeten gezamenlijk de strijd aangaan tegen het anti-sociale regeringsbeleid.

4. Als progressieve jongeren- en studentenorganisaties verdedigen we de *solidariteit met de arbeidersstrijd*. We verzetten ons tegen de pogingen om de jongeren en studenten te vergifigen met anti-syndicalistische en reaktionair-nationalistische demagogie.

Om al deze redenen is het noodzakelijk om krachtig te reageren tegen de extreem-rechtse betoging van 17 februari. Een zo breed mogelijk front van anti-fascistische en progressieve organisaties is daar de beste garantie voor.

Jongerenorganisaties die de betoging onder deze ordewoorden steunen kunnen nog steeds hun naam laten toevoegen aan de lijst. Contacteer Boekhandel Aktief tussen 14-17,30 u of tel. 22.00.81 en laat een bericht na voor Filip Clerck.

Een aantal progressieve organisaties hebben reeds een platform onderschreven voor een betoging door Leuven op dezelfde 17de februari. VVS-SVB, SJW, Verontruste Historici, MLB, Rode Jeugd zullen betogend onder de ordewoorden *Arbeiders-studenten (scholieren) één front, Solidariteit met de arbeidersstrijd in Vlaanderen en Wallonië, Halt aan het racisme. Stop de jongerenwerkloosheid.*

Alma-aktie: liberaal standpunt

Waarde redaktie,

Via deze wens wij ons standpunt betreffende de wijziging van de Almaprijzen bekend te maken. De Alma maakt deel uit van de universitaire sector sociale, die als doelstelling had de minder begoede studenten toe te laten tot de universiteit van democratisering van het onderwijs te bewerkstelligen. Aan de hand van de dagelijkse realiteit, moeten wij nochtans meer en meer vaststellen dat de gestelde verwachtingen niet werden ingelost. Niettegenstaande de enorme ingezette middelen is de democratisering nog altijd geen feit. De Alma (ook andere sociale instellingen) zit opgescheept met een deficiet, sommige studenten vinden de kwaliteit van de maaltijden beneden alle peil, de maaltijden in de privé-sektor zijn te duur, Kortom het huidige sociaal systeem faalt weer!!!!!! De redenen daarvan zijn duidelijk:

■ (1) Het onderwijs is voor een groot deel kosteloos. Kosteloze verstrekingen moeten afgewezen worden omdat zij enorme financiële middelen vragen en voor een groot deel ten goede komen aan personen die wel reeds voldoende middelen bezitten om deze verstrekingen zelf te bekostigen.

■ (2) De subsidiëerspolitiek komt voornamelijk ten goede aan de meest begoeden. Deze laatsten pogen hun betaalde belastingen, die uiteraard bedoeld zijn een herverdelend effect te sorteren, voornamelijk in hun voordeel aan te wenden. De universiteit is hier een frappant voorbeeld van: voornamelijk de begoede groepen maken er gebruik van. Andere concrete voorbeelden: alle studenten, ongeacht hun financiële toestand, eten goedkoop in de Alma. De luxe-maaltijden voor de Profen in de Faculty Club worden door de overheid gesubsidieerd niettegenstaande hun financiële situatie waarschijnlijk niet van die aard is dat hun primaire behoeften dienen gesubsidieerd te worden.

■ (3) De Alma is een rijksinstituut, gezien de graad van subsidiëring. Dit is een publiek monopolie dat niet marktgevoelig is en uit dien hoofde ondoelmatig.

Voorgenoemde opmerkingen laten ons toe enkele eisen te formuleren waardoor wij een alternatief voorstellen.

□ (1) Gezien de moeilijke financiële toestand van de overheid moeten alle subsidies in vraag gesteld worden.

□ (2) De sociale politiek dient selectiever en bijgevolg doelmatiger te zijn. Elke herverdeling naar groepen, die zelf over genoeg middelen beschikken, dient te worden uitgeschakeld.

□ (3) De student moet zijn budget vrij kunnen besteden. Nu is de student haast verplicht in de Alma te eten, daar maaltijden van de privé-sektor nie gesubsidieerd worden.

Op grond van deze eenvoudige principes poneren wij een constructief alternatief dat op middellange termijn moet haalbaar zijn.

□ (1) Wij stellen voor de subsidies aan de vrije verenigingen op te schorten. Wij menen dat elke vereniging met een reden van bestaan, in staat moet zijn zichzelf financieel te bedripen. Een vermindering van de overige subsidies aan de ASR dient overwogen te worden!!

□ (2) De financiële controlecommissie moet omgevormd worden tot een financieel onafhankelijk instituut. De Profen dienen hun maaltijden zelf te betalen. Wel moet de universitaire overheid de maaltijden van de gastprofessoren integraal bekostigen.

□ (3) De Alma wordt eveneens omgevormd tot een financieel onafhankelijk

instituut. De prijzen moeten tot stand komen op basis van het principe: de inkomsten moeten de uitgave dekken. De prijzen zullen uiteraard stijgen tot een niveau waarbij de privé-sektor wel kan concurreren met de Alma. Dit zal leiden tot een volledige bestedingsvrijheid voor de student.

De middelen die vrijkomen door de vorige drie maatregelen kunnen als volgt worden aangewend:

- ▶ een deel voor het dekken van het deficit;
- ▶ een deel voor het rechtstreeks steunen van de student.

Daarom moet de nationale overheid de meerkost die voortspruit uit de stijging van de Almaprijzen, compenseren via de studiebeurzen. Met dien verstande dat de studiebeurzen afhankelijk blijft van de financiële draagkracht van de ouders van de student. Het resultaat is tegelijkertijd sociaal en selectief: de minderbegoede student ontvangt een steun die het hem perfect mogelijk maakt, universitaire studies aan te vangen. De meestbegoede student wordt uitgesloten van elke steun. (Dit vereist echter een mild fiscaal systeem teneinde de grotere, investeringsgezinde inkomens nog niet meer te ontmoedigen).

Liberaal Vlaams Studentenverbond
Leuven

reprojectiemateriaal

Lucien's corner

■ In het editoriaal van De Standaard van vrijdag 29 januari 1982 wordt Manu Ruys bepaald destructief, hij heeft het over 'het Marxistisch vakverbond' en de 'radikale linkse elementen in het ACV' die 'een strategische visie hebben gericht op de vernietiging van de bestaande orde'. Jarenlang is er een bedrijvigheid geweest 'in studie- en actiegroepen, in de pers, aan de universiteiten, bij de basis', een activiteit 'die systematisch gericht is op de onderminning van de markteconomie, de manipulatie van de media, de bezetting van het staatsapparaat, en die speculeert op een verslechtering van de toestand. Het doel heiligt de middelen', tot zover de wanhopige kreet van een machteloos editoriaal van de grootste krantengroep in Vlaanderen.

■ Is het dan zover? Zal maandag 8 februari de rode dageraad aanbreken? Dan zal de revolutie dus werkelijkheid worden. Alle fabriekssnerren zullen loeien in de stilte van de verlaten straten, de arbeiders zullen hun bedrijven bezetten, studenten en jongeren bestormen de rijkswachtkazernes, het volk zal zich wapenen in wijkmilities, er is massale desertie uit het leger. Plunderaars en saboteurs worden door de wijkmilities met de kogel bestraft.

Gemeentehuizen en post kantoren worden bezet, corrupte politici en politie worden gevangen gezet in de cellen die zojuist verlaten werden door uitgebroken gevangenen. Terwijl er overal kleine schermutselingen zijn tussen soldaten rijkswachters en extreem-rechtsen, marcheren duizenden arbeiders en boeren op Brussel en bezetten het Parlement, de banken en de ministeries. Middenstand, zelfstandigen en rijken vluchten het land uit met in de auto's vol met hun aandelen en hun waardeverloste bezittingen. Terwijl de Belgische troepen in Duitsland op bevel van de NATO de orde komen herstellen, roept een in de gawue opgerichte regering de volksrepubliek uit, belooft algemene verkiezingen en schrijft de algemene mobilisatie uit. Werkelijk, Manu Ruys heeft een visionaire kijk op de zaken.

■ Op de receptie na het patroonsfeest van de KUL formuleerde minister Mark Eyskens het enigszins volker in gesprek met een prof, voor hij naar de lunch in de Faculty Club moest, in de blinkende greze BMW met chauffeur van Daniel Coens: 'Eigenlijk zouden we ook de Kempense steenkoolmijnen moeten doen inleveren. Maar daar kunnen wij niet aan. We kunnen wel doen inleveren bij Cockerill-Sambre, maar dan beginnen de

stouwerikken in Wallonië zich te roeren'. En in de Panorama-uitzending over Cockerill Yards in Hoboken, zeiden de arbeiders zelf waar het om gaat op maandag 8 februari. In café 'De Kongoboot' vertelt een arbeider aan de reporter wat het eufemisme inleveren betekent: 'Als mijn vrouw naar den bakker en de winkel gaat, dan betaalt ze altijd evenveel, hé, da blijft gelijk. Maar ons loon gaat naar beneden als we moeten inleveren'. Een andere: 'Aan de kleintjes kunnen ze raken, de groten, die blijven buiten schot'. Op de vergadering van de militanten waar de vakbondsleding een voorstel tot inleveren voorlegde, maakt een delegee zich goed kwaad: 'Is da nu een vakbondsvorstel? De banken hebben hier de zaak jarenlang uitgemolken, ze zijn weg met het geld en nu zouden wij moeten inleveren? Wie vertegenwoordigen jullie eigenlijk?'. Op de werf zelf, toen de vakbondsleding opriep op per brief over het voorstel te stemmen, waren de reacties even heftig: 'Op de werf stemmen, hier en nu! Wij zijn de vakbond!' Het 'marxistisch vakverbond' van daarnet. Maandag 8 februari een politieke staking? In Polen trok de partijkrant *Tribuna Ludu* destijds ook van leer tegen de politieke staking van de vrije vakbond *Solidariteit*.

Lucien

Proefexamens (deel 2).

PROFIEL VAN EEN IDEEAAL

Vorige week kon je al het eerste deel van dit artikel lezen. We hebben toen eens bekeken welke verschillende functies van proefexamens wel kan hebben. Het bleek dat verschillende doelstellingen ook verschillende soorten proefexamens impliceren. En allicht zijn niet alle soorten even goed. Daarom moesten we ons wel afvragen welke doelstellingen voor proefexamens in de eerste kandidatuur prioritair zijn, en welke niet. Het standpunt dat ik hierbij verdedigde kwam in het kort hierop neer: een proefexamen dient niet in de eerste plaats om in januari al een idee te hebben van je eigen «stand» en van bijbehorende kansen in juni, maar wel om in onschadelijke omstandigheden kennis te maken met de complexiteit van de examenituatie. Het proefexamen leert ons vooral iets over de elementen in een examen die niet van de student afhangen. Wat het ons bijbrengt over de student, moeten we niet overschatten. In deze tweede helft van ons artikel overlopen we wat deze optie aan consequenties met zich meebrengt.

Met een beetje retoriek zouden we het geheel van de consequenties kunnen betitelen als «het ideale proefexamen». De lezer zal wel begrijpen dat we hiermee niet de mogelijkheid van varianten willen uitsluiten. Scherp gesteld echter zou zo'n ideale proefexamenweek er als volgt kunnen uitzien:

Alle nieuwe studenten doen mee. Vier mondelinge proefexamens op een week. De vakken zijn bekend onmiddellijk na het kerstverlof. De stof is de gewone stof die tot voor de kerstvakantie of tot net voor het proefexamen is gedoceerd. Professor ondervraagt in hoogsteigen persoon.

Student krijgt twintig minuten reglementaire voorbereiding. Kwartaartje pijnbank. Daarna nog minstens vijf à tien minuten waarin de prof het antwoord van de student bekomentariëert, en tenslotte zijn cijfer mededeelt. Geen vrijstellingen te verdienen. Achteraf (in

februari) een individueel gesprek monitor-student, waarin de monitor (voor zover hij de student genoeg kent) een globale interpretatie maakt van de vier cijfers. Dit moet dan de eerste stap zijn naar een meer geïndividualiseerde studiebegeleiding-monitoraatswerking in het tweede semester.

VIER PROEFEXAMENS: (cfr. doelstelling 1 van vorige week:) de student kan relatief veel aandacht besteden aan een vak als hij er maar één of twee moet afleggen. In juni kan hij zich dat niet permitteren. Eventueel ook (Dit houdt ook verband met het tijdstip en de manier van evaluatie). Het aantal proefexamens speelt ook een rol in doelstelling 2: om een idee te krijgen van de normen van profren, kun je best méér dan één ervaring opdoen.

MONDELING: Schriftelijke examens geven hoogstens wat info over de student

(maar dat vond ik dus niet zo belangrijk) en over de moeilijkheidsgraad van de vragen. Als men daar bij de opstelling ervan natuurlijk op let. Schriftelijke examens maken je verder niets wijzen over de motieven en de criteria die bij de profren spelen als ze je antwoord evalueren. Dus zelfs voor examens die op het eind van het jaar schriftelijk zijn, zou ik een mondeling proefexamen voorstaan.

VAKKEN BEKEND NA HET KERSTVERLOF: Als de student te lang op voorhand weet welke proefexamens hij moet voorbereiden, is het gevaar groot dat hij enerzijds te veel aandacht aan die examens gaat spenderen, en anderzijds de andere vakken te lang laat liggen. Dat zou meer schade dan profijt opleveren. Drie weken moeten volstaan om vier proefexamens voor te bereiden als alle vakken van in het begin redelijk werden onderhouden.

DE STOF: Ik zie geen enkele reden om over iets anders te ondervragen dan over de gewone stof die in de bedoelde vakken is gedoceerd tot voor het kerstverlof of tot net voor de proefexamens. Het laatste zou de student ook leren dat hij stof die nog «warm» is, snel moet kunnen verwerken. Dat is in juni ook zo.

PROF ZELF ALS EXAMINATOR: Dat de prof zelf zou ondervragen, zou ideaal zijn. Op voorwaarde dat de prof de cijfers of de gezichten niet uitdrukkelijk onthoudt voor de junijtijd. En hier loopt er nogal eens iets mis. In de fakulteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen gaat men zelfs zover dat de profren principieel geen proefexamens mogen afnemen, om dit gevaar in de kiem te smoren. Bovendien rijst er het probleem dat te weinig professoren

Koffie, sigaretten, stimulantia: de stress slaat toe, vaak al tijdens de proefexamens.

bereid zijn in januari vermoedende en tijdrovende examens af te nemen, zeker als ze die studenten hoe dan ook in juni nog eens terugkrijgen. Het zal daarom altijd wel nodig blijven een beroep te doen op monitoren, om de examens af te nemen. De profren moeten dan wel nauw samenwerken met het monitoraat: de vragenlijst moet zeker in overleg opgesteld worden en de monitoren moeten ook duidelijk de normen van de prof kennen. De monitoren van Letteren en Wijsbegeerte menen dat ze er op die manier in slagen tot op 1 punt nauwkeurig het cijfer dat de prof zou «geven» te benaderen. Ik blijf er wel bij dat toch minstens één of twee proefexamens

door de titularis zelf (of zijn officiële plaatsvervanger) moeten worden afgenomen.

KOMMENTAAR TER PLAATSE: Dit vind ik immers het belangrijkste. Natuurlijk, in juni moet je het zonder dat commentaar doen en moet je kunnen verder werken in onzekerheid. Maar die onzekerheid lijkt mij minder belangrijk dan de precieze informatie over de examenituatie die je van een onmiddellijk commentaar kunt opsteken. Het cijfer zou je eventueel nog wel later kunnen meedelen, alhoewel de prof de precieze band tussen zijn vaak genuanceerde motieven en zijn cijfer alleen ter plaatse duidelijk kan maken.

volg op de laatste pagina

De toekomst van de universiteiten

Kwalitatieve universitaire expansie.

Terwijl de sociale sectoren van de universiteiten hun werkingstoelagen met gemiddeld 10% verminderd zien door de Programmawet van 1981, hangt dezelfde hakbijl van de Nationale Overheid boven het hoofd van de academische sectoren. In het ontwerp-regeringsprogramma van Willy Declercq stond, naar verluidt, vermeld dat de subsidies aan de universiteiten met 17% zouden verminderen. De Clercq faalde evenwel in zijn formaticopdracht. Het regeerakkoord van Wilfried Martens vermeldt lakoniek dat de financiering van de universitaire instellingen herzien moet worden. De dreiging van verminderde betoelaging is dus reëel! Graag wens ik hierbij enkele bedenkingen naar te schrijven.

Een substantiële vermindering van de overheid-toelagen aan de universiteit bedreigt dus de academische activiteiten van deze instellingen. Maar besparingen op de universiteiten gebeuren al een aantal jaren na elkaar. We constateren dat de subsidiëringnormen verstrengd zijn en dat de subsidies telkenmale niet voldoende geïndexeerd werden zodat er reeds een reële besparing door de Nationale Overheid op de universiteiten is doorgevoerd. Hetzelfde fenomeen kent men nu ook bij de betoelaging van de sociale sectoren.

Voor de KUL heeft deze evolutie van de werkingstoelagen nog geen grote nadelige gevolgen gehad. Twee factoren hebben hierbij meegespeeld. Ten eerste: de evolutie van de studentenaantallen heeft tot nu toe in de voordeel van de KUL gewerkt. Het principe van de financiering van de universiteiten kan men kort samenvatten als volgt: forfaitaire kostprijs per student maal aantal studenten geeft overheidstoelage. Terwijl de minister van Nationale Opvoeding-nu Onderwijs-, onder wiens bevoegdheid de universiteiten ressorteren, de forfaitaire kostprijs niet voldoende heeft geïndexeerd, heeft de toename in de studentenaantallen aan de KUL ervoor gezorgd dat het totale budget van de Leuvense universiteit voor de academische sector voldoende toenam. Ter illustratie hiervan de voorlopige cijfers voor 1982: de totale werkingstoelage van de KUL stijgt met ongeveer 8% tov 1981, terwijl de forfaitaire kostprijs per student slechts met 5% toenam.

De universiteiten wier studentenaantal

begint te stagneren, zijn hierdoor benadeeld. Het zijn dan ook deze instellingen die geen inspanning nalaten om een ruime promotionele campagne te voeren ten einde nieuwe studenten te recruterend. Verschijnselen zoals reclame in kranten, trams en filmzalen zijn hiervan een gevolg en het pleit voor de Academische Overheid van de KUL dat ze zich niet met deze werkwijzen inlaten om studenten aan te trekken.

De tweede factor die de Leuvense universiteit voorlopig uit de rode cijfers heeft gehouden is de politiek van het afremmen van de toename van personeelsleden aan de KUL. Wat betreft de bezetting van AWP (Academisch en wetenschappelijk personeel i.e. professoren en assistenten) merken we op dat er 240 eenheden minder zijn dan vooropgesteld wordt door het wettelijk kader zoals bepaald in de financieringswet van 1971. Het aantal AWP-mandaten dat jaarlijks bigeëreerd werd is altijd zeer beperkt geweest en het is recent de optie van de Academische Overheid geen nieuwe mandaten meer te scheppen en alleen maar opengekomen plaatsen op te vullen. Deze onderbezetting heeft evenwel een aantal negatieve neveneffecten. Voornamelijk de faculteit Geneeskunde gaat gebukt onder deze onderbezetting wat betreft AWP. Verder constateert men een overbelasting van het WP door pedagogische opdrachten zoals monitoraat, practica, seminars en dgl. zodat hun onderzoekstaak hierdoor benadeeld wordt.

Wat betreft de ATP (Administratief en Technisch personeel) bezetting is er

DOOR JAN SEMPELS, STUDENTENVERTEGENWOORDIGER IN DE ACADEMISCHE RAAD VAN DE K.U. LEUVEN.

reeds jaren een personeelsstop. Mandaten die vrijkomen door ontslag of pensionering van een werknemer worden niet meer opgevuld. Het is evenwel zo dat er, vergeleken met het kader, te veel effectieve ATP zijn aan de KUL, maar dat heeft een historische reden. Bij de splitsing van de unitaire universiteit KUL-UCL heeft het overgrootste deel van het personeel gekozen voor de Nederlandstalige afdeling en zij bleven dus in Leuven. Het tekort op de ATP-begroting vindt hierin zijn oorzaak.

Krap budget

De politiek van personeelsstop vindt recentelijk nog een verscherping tgv de mogelijke toekomstige budgettaire toestand: een personeelslid dat tijdelijk langdurig afwezig is door zwangerschap, ziekte of verlog zonder weddewort niet meer vervangen tenzij in zeer uitzonderlijke gevallen. In ieder geval mogen we besluiten dat de kwantitatieve groei van de universiteit van Leuven een einde heeft genomen. De toename in de studentenaantallen is niet meer voldoende om een expansieve politiek op dit vlak te voeren. Immers de toename van de studentpopulatie situeert zich in de humane wetenschappen terwijl in bepaalde richtingen van de positieve wetenschappen een studentenaantal is waar te nemen. En de subsidie voor een student uit de humane wetenschappen is heel wat lager dan de subsidie voor een student uit de positieve wetenschappen. De evolutie van de subsidies van de KUL heeft tot nu toe het onderwijs en het onderzoek niet geschaad. De voornaamste reden, voor wat betreft de research situeert zich in de kwaliteit van het Leuvense onderzoek. Hierdoor slaagt de KUL erin jaarlijks een groot aandeel te verwerven in de onderzoekstoelagen vanuit de verschillende researchfondsen zoals het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (en/of zijn

Jan Sempels, student informatica, reeds aan zijn tweede termijn toe op de Akademische Raad.

geassocieerde instellingen, de geconcentreerde onderzoeksakties van Wetenschapsbeleid en dergelijke meer.

Het aandeel van de universitaire overheidstoelagen dat specifiek naar de faculteiten voor onderzoek gaat is, hoewel niet exact becijferbaar, toch vrij klein. Temeer daar dit voornamelijk naar de bekostiging van logistieke werkzaamheden gaat zoals bibliotheken, computerpunten, administratie en inrichting van de faculteiten en labo's. Het onderzoek aan de KUL is zo goed als helemaal afhankelijk van de specifieke researchfinanciering via parallelle betoelaging (onderzoeksfondsen) en door contracten (met openbare, parastatale, internationale in privé-instanties). Ter illustratie voor specifieke onderzoeksprogramma's ontving de KUL in 1979 730 miljoen, hetgeen bijna het drievoud is van de kredieten aan de Faculteiten.

Een andere reden bevindt zich in de besteding van de verhoogde inschrijvingsgelden. De grootste onderindexatie van de overheidstoelagen aan de universitaire instellingen dateert van

1979, hetgeen gepaard ging met de verhoging van het inschrijvingsgeld tot 10.000 fr. Het Koninklijk Besluit dat de Minister in 1978, in samenspraak met de Vlaamse Rectoren uitvaardigde voorzorg dat minimum één derde en maximum de helft van de opbrengsten een academische bestemming moest krijgen. Dit ter vervanging van de in reële termen verminderde toelagen. Het betekende dat dit geld - voor de KUL ongeveer 75 tot 80 miljoen - diende voor de financiering van kosten die betrekking hebben op de opleiding van leraars (aggregatie), onderzoek m.b.t. het onderwijs en verrichtingen betreffende de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs (o.a. vernieuwing van de didactische apparatuur). Het grootste gedeelte van deze enveloppe is inmiddels bij de kredieten aan de Faculteiten toegevoegd.

Een derde reden - en nu zitten we terug op het vlak van het onderzoek - is het voeren van een selectieve politiek binnen de Leuvense universiteit zelf. De KUL voorziet reeds meerdere jaren in het zgn. KUL-Onderzoeksfonds. Professoren en vastbenoemde assistenten kunnen van deze financiële middelen gebruik maken voor een bepaald onderzoeksproject, voor een aanmoedigingsbeurs of voor een derde cyclusprogramma. De Onderzoeksfonds beslist op basis van criteria die een duiding moeten geven van de wetenschappelijke waarde van het project, welke van de ingediende voorstellen voor financiering vanuit het KUL-Onderzoeksfonds in aanmerking komen. Door deze gevoerde politiek heeft de Academische Overheid bekomen dat een niet te verwaarlozen hoeveelheid subsidies (jaarlijks ongeveer 80 miljoen) bij kwalitatief zeer goede onderzoekresultaten terecht kwam.

In het tweede deel van dit artikel, dat in de Veto-editie van volgende week zal verschijnen, wil ik het hebben over mijn opvatting dat, in het licht van de beperkte financiële middelen, de universiteiten hun werkzaamheden op kwalitatief vlak dienen uit te bouwen. Ik zal het hebben over de universitaire expansie en over de mogelijk te nemen opties inzake het universitaire beleid inzake onderwijs en onderzoek.

KETEN VAN OORZAAK EN

Veertig jaar moderne beweging had iedereen tot het besef gebracht dat het grondig verkeerd ging met onze gebouwde omgeving. Maar het probleem was daarmee de wereld niet uit. Verwoede pogingen om het beter te doen leidden in vele gevallen enkel tot een lachwekkend (als het niet zo tragisch was) vermeerderen van het aantal erkers en dakkapellen. Wat bleek was, dat het niet voldoende was zomaar enkele elementen van voor de beeldenstorm te hernemen, maar dat men aan een grondige heroriëntering van het denken toe was. Daarin kwam de mens -als psychologisch, sociologisch, economisch fenomeen centraal te staan. Een bijzondere klemtone kwam te liggen op het wezenlijke van "plaatsen".

Plaatsen

Wanneer we het over een omgeving, een plaats, een buurt hebben, dan weet iedereen intuïtief dat het om meer gaat dan gewoon een ruimtelijke schikking van een aantal elementen (gebouwen, bomen, tegels, meubels,...). Anders dan een object omvat de omgeving je helemaal, en is ze multi-modaal: een omgeving is een heel bijzondere mengsel van -geluid, geur, zicht en beweging, waaraan je je niet kan onttrekken. Daarom bevat ze ook meer informatie dan je in een oogwenk kan bevatten, en die is dan nog veelal onduidelijk, tegenstrijdig en kompleks. Toch worden er door elke omgeving bepaalde gedragingen uitgelokt of bemoeilijkt, en worden er heel wat gevoelens mee geassocieerd. In het algemeen heeft iedereen wel een idee van wat je ergens wel en niet kan doen, en waarom je er zoal komt. Tenslotte kan een omgeving een bepaalde boodschap uitdragen en een "sfeer" creëren door de combinatie van esthetische, structurele en sociale elementen.

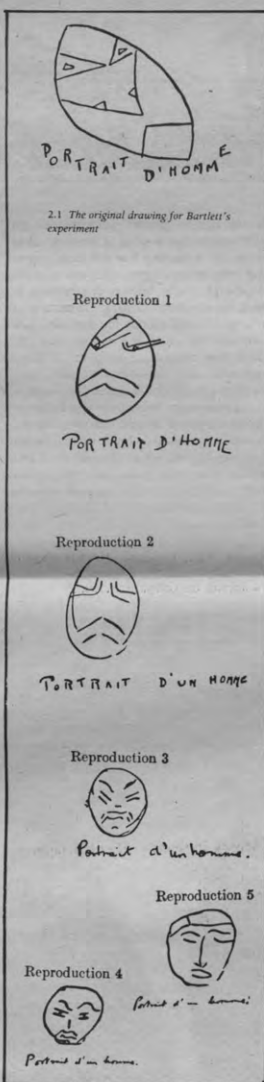
Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Het Hogeschoolplein in Leuven is in wezen niets meer dan een aantal gebouwen, ruwweg in een rechthoek geschikt. In het middelpunt een parkje, met een weg eromheen, waar verschillende zijstraten in uitmonden. Als je op het plein staat weet je, in welke richting je ook kijkt, wat er zich achter je bevindt: je loopt a.h.w. voortdurend met een compleet beeld van het plein in je hoofd. Daarin worden alle waarnemingsgegevens ingesapt. Als je er echter voor de eerste maal zou komen, zou het je aardig wat tijd kosten om de verschillende functies van het pleintje (restaurant, Pauscollege, café, zwembad, verkeersknooppunt, wonen,...) te onderscheiden. Nog later zou je je een idee vormen over wie er komt, en tenslotte zou je het plein in het stadsweefsel kunnen situëren. Door de aard van de gebouwen (vrij statig en klassicistisch, hoewel het zwembad en de lichtreklames hiermee in tegenspraak zijn) krijg je toch al snel een sfeerbeeld. Je vermoedt dadelijk dat dit is dat de café's van het meer "deftige" type zijn, en dat het Pauscollege een min of meer "officieel" gebouw is. Geen plein om 's nachts zingend en klingend over te lopen, zoals de Oude Markt.

Beelden

Op die manier is het een voor de hand liggende theoretische stap om het begrip *omgeving* te verbinden met het geheel van voorstellingen en verwachtingen die je er over je omgeving op nahoudt, en dus niet enkel met de zuivere waarneming ervan. Een goed begrip van onze interacties met de omgeving vereist dus kennis van ons cognitief systeem m.b.t. die omgeving.

Over de preciese inhoud van dat cognitief systeem zijn heel wat stellingen geformuleerd. Heel algemeen stelt *Boulding* voorop dat onze voorstellingen zich niet noodzakelijk beperken tot schema's van bepaalde entiteiten (een huis, een stad,...) in de wereld rondom ons, maar gekombineerd zijn in een consistent geheel, het beeld dat wij hebben van de wereld, datgene wat wij als "waar" beschouwen. Dit concept is veel omvattender dan enkel een omgevingsbeeld.

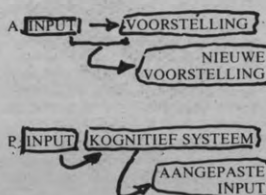
Bartlett leverde een belangrijke bijdrage in het aantonen van actieve structurende processen binnen dat cognitief systeem. Hij stelde dat elk nieuw deel van informatie getoetst wordt aan onze bestaande schema's, die op die manier ontwikkelen en veranderen. Op hun beurt dienen de verworven schema's om opgenomen informatie te duiden en in-begrijpelijke vormen om te

Figuur 1: het experiment van Bartlett

zetten. Een test van Bartlett maakte dit overduidelijk. Hij toonde aan een proefpersoon een tekening, en vroeg die na een tijdje de tekening uit het hoofd te reproduceren. Die reproductie werd aan een derde persoon getoond, die dan weer zijn versie maakte, enz. Geleidelijk verscheen een heel andere tekening die duidelijk meer overeenstemt met onze voorstelling van een gelaat. (zie fig. 1)

Schema:

Een directe link van dit nogal abstract, in zichzelf besloten systeem naar ons onderwerp, de omgeving, werd gelegd door *Kevin Lynch*. Uit schetsen van het stadsplan door een aantal proefpersonen trachtte hij hun stadsbeeld af te leiden. Hij vroeg zich ook af of bepaalde stadsdeeltes gemakkelijker voorstelbaar waren dan andere. Voorstelbaarheid stelde hij gelijk met "leesbaarheid", d.w.z. het gemak waarmee delen van een stad herkend kunnen worden en ingesapt in een coherent patroon. Hieruit distilleerde hij dan een aantal elementen die een stad meer herkenbaar zouden maken: wegen, randen, distrikten, knooppunten en herkenningspunten. Dit lijstje houdt evenwel geen rekening met de emotionele en waarderende component van het stadsbeeld. Het gaat hier nog enkel om het ruimtelijk-geografisch stadsbeeld. Bovendien gaat Lynch in zijn conclusies verder dan zijn onderzoeksmateriaal hem toelaat.

Hoe dan ook, deze ideeën hebben de architectuur-theoretische discussie van de jaren '50 sterk beïnvloed. Het "leesbaar" maken van een stad werd bijna een doel op zichzelf, b.v. in het werk van de *Smithsons* (plan voor de stad Berlijn). Deze planningswijze verraadde dat het probleem niet geheel korrekt gesteld was. Een aantal deductieve categorieën (nl. wegen, randen,...) werden op een bestaande situatie gesuperponeerd in een absolute zin: m.a.w. de ontwerper ging (net zoals de modernen met hun 4 absolute categorieën: verkeer, wonen, recreatie, werk) niet meer uit van een objectieve analyse van het specifieke van een omgeving. Later onderzoek ontmaskerde deze werkwijze als te aprioristisch: er is gebleken dat het stadsbeeld zeer sterk afhankelijk van de specifieke plaats waarover men het heeft; en dus niet noodzakelijk verbonden is met de 5 categorieën van Lynch.

Anthropologen

Het onderzoek van *Levi-Strauss*, een strukturalist en antropoloog, verschaft een beter inzicht in de structuur van onze ervaring. Desondanks zijn zijn bevindingen niet dadelijk toepasbaar op onze veelalige samenleving. Zijn werkteer spijte zich immers toe op de samenhangende, vrij eenduidige (hoewel niet simpele) maatschappelijke patronen van primitieve stamden. Daarvan bracht hij de aktiviteits- en rolpatronen (sociale structuur), cultuurfenomenen en taalgebruik, en de structuur van de gebouwde omgeving in kaart. Er bleek een verbluffende overeenkomst te bestaan tussen deze drie structuren: een bepaald rollenpatroon, b.v. man-vrouw vond zijn uitdrukking in het taalgebruik van man en vrouw, alsook in sommige eigenaardigheden van de woordschat, en wordt weerspiegeld in de plaats die man en vrouw toegevoegd wordt binnenshuis. Dat traditionele bouwwijzen dus een symbolische weergave zijn van een wereldbeeld is ook voor planners een niet te verwaarlozen gegeven.

Bij de *Kabylen* blijkt de ingang van het huis als een spiegel te werken, die elk belangrijk element in het gemeenschapsleven in zijn juiste hiërarchie maar in spiegelbeeld binnenshuis reproduceert. Bijzonder boeiend onderzoek, maar vanwege zijn gesofistikeerdheid moeilijk verteerbaar...

Toch komt er ook bij ons, als je afgaat op beschrijvingen, schetsen en afstands-schattingen, een vaag kollektief beeld van de omgeving aan de oppervlakte drijven, zodat geen enkele ingreep in de omgeving nog willekeurig kan zijn, op gevaar af een totaal wanbegrip te creëren bij de gebruikers. De afwijkingen van dit gemiddelde zijn, hier en nu, echter veel groter dan bij primitieve stammen. Dat is dan ook waarschijnlijk de reden waarom antropologen voor hun onderzoek op die stammen terugvallen.

Differentiatie en hiërarchie

Een paar eigenaardigheden van ons omgevings-annex-wereldbeeld verdienen hier wat meer aandacht. Belangrijk is het plaatsgebundene ervan. Over een keuken denk je b.v. in heel andere termen dan over een zitkamer. Onze concepties zijn gedifferentieerd naar het type ruimte waarop we ze

Figuur 2: de foto's van D. Conter

toepassen: een mogelijke verklaring hiervoor is dat met elke ruimte een aantal activiteiten geassocieerd worden, die in sommige gevallen heel precies afgelijnd zijn (keuken), in andere al veel minder (zitkamer). Onze beoordeling gaat in beide gevallen uit van een optimale voorstelling die wij hebben van een type ruimte, en van de activiteiten die er mogelijk moeten zijn. Een keuken waarin je volgens je mening moeilijk kan werken is dus al per definitie slecht, hoe mooi het meubilair ook is.

Omgekeerd is ook waar. Als je ergens onaangename activiteiten verwacht, zal je al minder goedgeestig gestemd zijn t.o.v. de plaats van handeling. Dit gaat verder dan je wel zou denken. Het kompleks verwachte activiteiten-plaats kleurt zelfs je beoordeling van personen

in een ruimte. *D. Conter* toonde aan 3 groepen proefpersonen een zelfde foto van een al wat oudere heer. Enkel de achtergrond was voor de 3 groepen verschillend: woning in een villawijk, grauwe fabrieksbuurt en kantoor. De meningen over de man varieerden van "vriendelijke oude heer" (villawijk) tot "uitgekookt zakenman" (kantoor). Zo zie je maar...

Een omgevingsbeeld is dus plaatsgebonden en aktiviteitsgebonden. Aktiviteiten veronderstellen ook een doel, een omgevingskeuze gaat dan ook samen met zekere aspiraties van de mens, wat die ook mogen zijn. De gedachte dat je huis een symbool is voor je zelfopvatting is dan ook al meer geopperd en ligt in het verlengde van de gedachtegang van b.v. *Boulding* over "the image of the world".

kultuurleven

NL

maandblad voor
kultuur en
samenleving

presenteert themanummer:

jacques lacan

aan studentenprijs van 100 fr. i.p.v. 120 fr.

Te verkrijgen bij:
Kultuurleven, Ravenstraat 112, 3000 Leuven

Tel. 016/22.92.22

Of door overschrijving:
p.r. 000-0147207-58

GEVOLG

Ekonomie De Wereld: een kruitvat met de Derde Wereld als lont.

Bijna de gehele economische, sociale en politieke beschavingsgeschiedenis werd voortgedreven door het eigenbelang van de mensen, van volkeren of van staten. Onze huidige Westerse orde is het lange termijnprodukt van eeuwenlang eigenbelang. Zo is het ook mijn persoonlijke overtuiging dat de Centruimlanden zich pas echt met uitgebreide ontwikkelingshulp zullen bezighouden als ze er zelf op relatief korte termijn baat bij ondervinden. Vanuit louter morele overwegingen beschouwd zou het aangewezen zijn dat de Centruimlanden een gigantische schadevergoeding zouden betalen voor hun schaaamteloze eeuwenlange uitbuiting en onderdrukking van ruim tweederden van de wereldbevolking. Louter socio-economische gezien zou een verhoogde inspanning om tot een meer rechtvaardige nieuwe internationale orde te komen op iets langere termijn het wederzijds (eigen) belang kunnen dienen.

veel meer te vrezen van de stijgende arbeidsproductiviteit en van de grotere concurrentie-spanning op hun traditionele markten dan van de toenemende invoer uit de ontwikkelingslanden.

Het internationale management zal door de economische wetmatigheden (als oververzadiging tengevolge van overproductie) verplicht worden hun doelstellingen meer en meer te verleggen van louter economische efficiëntie naar meer sociale en ruimtelijke spreiding. Ze zullen bijna verplicht zijn eenvoudiger organisatievormen en productiewijzen over te planten in het zelfvoorzieningsmodel van de Derde Wereld.

Op die wijze kan deze nieuwe internationale economische orde (die uiteraard nog veel meer inhoudt) uitgroeien tot een wederzijds voordelig bondgenootschap tussen arme en rijke landen. Enkel de kortzichtigheid, het conservatisme en het kortetermijnbelang van de meeste politici, ondernemers en drukingsgroepen verhoudt hen deze harde beslissingen te nemen. Toekomstblindheid oet hen de voordelen op langer termijn negeren.

Nochtans is dit 'wereldpakt van solidariteit' de enige mogelijkheid om ons van een cataclysm van een Derde (Noord-Zuid) Wereldoorlog te behoeden. De OPEC gaf reeds het startsein. De culminatie van armoede en onderdrukking zou wel eens kunnen leiden tot een kamikaze-achtige wereldbrand als logisch gevolg van de menselijke ontarding op het grootste gedeelte van deze planeet. Wat hebben de (tegen het jaar 2000) mijnden mensen te verliezen als hun enige toekomstperspectief de hongerdood is? Zou kolonel Khadafi als voorzitter van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid niet met dit wraakidee spelen wanneer hij zijn olie-inkomsten telt en zijn militaire parades aanschouwt? Onze wereld is inderdaad een kruitvat, met de Derde Wereld als lont.

RUDI CEUPPENS

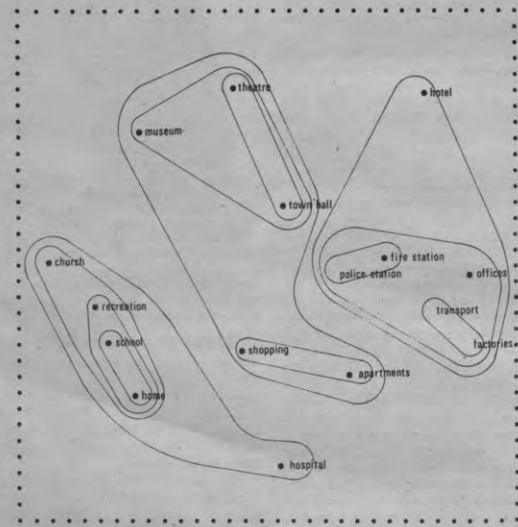
Ik wil hier verder betogen dat een aanzienlijke opvoering van de ontwikkelingshulp de geïndustrialiseerde landen zeker zal ten goede komen al was het maar door op die manier de (militaire en/of economische) ineensstorting, die zonder hulp onvermijdelijk zou zijn, af te wenden.

Kleinschaligheid met behulp van aangepaste technologie

Het, via een aangepaste technologie- en investeringsstrategie, stimuleren van de op zelfvoorziening gerichte economische groei en de rechtvaardige verdeling ervan in deze ontwikkelingslanden zou onze westerse landen niet alleen een grotere export (en zodoende: hogere productie en tewerkstelling) garanderen maar ook enorme afzetmogelijkheden bezorgen voor hun produkten (vooral in de sectoren die in toenemende mate te kampen hebben met overproductie). Zulke injectie zou ook de industriële omschakeling van de zwakke concurrentie- en ons land aanwakkeren en zo ons economisch profiel terug dynamischer, zuurstofrijker en toekomstgericht maken. De westerse markten raken immers meer en meer verzadigd en de lonen van de arbeiders verhogen bieden ons economisch systeem

niet meer die voordelen die in het begin van deze eeuw het aan overproductie lijdend kapitalisme in leven hield. Nieuwe markten worden dan levensnoodzakelijk op voorwaarde dat men koopkracht inspuist in de Derde Wereld. Dit kan enkel verwezenlijkt worden wanneer men de scheppende destructie tegengaat van de multinationale ondernemingen zowel in de ontwikkelingslanden als in de westerse wereld. Zowel ginds als hier ligt, volgens mij, de toekomst meer in kleinschalige en middelgrote zelfstandige bedrijven die meer inspelen op de ware behoeften van de bevolking en zo toegankelijker zijn voor een bredere bevolkingsgroep waarvan de koopkracht stijgt.

Deze strategie zou de welvaartsontplooiing zowel ginder als hier ten goede komen aangezien ze beter ingeschakeld is in de socio-economische wereldverschuivingen en de verschuivingen binnen de Derde Wereld zelf. Wat tewerkstelling betreft hebben de OESO-landen immers

Figuur 3: de ideale stad, zoals getekend door proefpersonen

Een zeker onderdeel van je "zelf" is de rol die je speelt in de samenleving, al ligt het dan wellicht wat aan de periferie. Onderzoek heeft zich echter vooral hierop gericht, omdat dit een solide basis is om mensen in categorieën onder te brengen. Er is gebleken dat de opvattingen over hoe iets eruit zou moeten zien of waar de klemtonen in een ontwerp moeten liggen (estetiek, gezelligheid, functionaliteit...) soms mijlver uit elkaar liggen naargelang het beroep dat men uitoefent of de sociale status die men bereikt heeft. Deskundigen wijken, wat belangrijk is, vanaf van het gemiddelde.

Een laatste belangrijke kentering van het omgevingsbeeld is haar hiërarchische structuur. Klaarblijkelijk veronderstellen we dat de ene functie ingebed ligt in een andere, meer algemene, of dat m.a.w. elke functie een bepaalde relatie onderhoudt met een andere. Men heeft dit onderzocht door proefpersonen te vragen binnen een cirkel een ideale stad te tekenen. Dat leverde ideale samenstellingen zoals in fig. 3 op, die en duidelijke hiërarchie vertonen.

Deze hiërarchie, of verwachte opbouw, vertoont belangrijke schommelingen naargelang de rol die men speelt in de maatschappij. Een goede planning zal dus niet één welbepaalde ordening in "harde" elementen omzetten, maar proberen een zo groot mogelijke variatie in interpretatie van de hiërarchie toe te laten, zodat iedereen zich kan "identificeren" met de omgeving. Dat is ver van gemakkelijk! Als een ontwerper éé (zijn?) hiërarchie in plannen omzet (zoals de New-Town, MARK I-planners), ligt hij wellicht een "vreemde" circulatie op aan de bewoners. Een ideale hiërarchie is

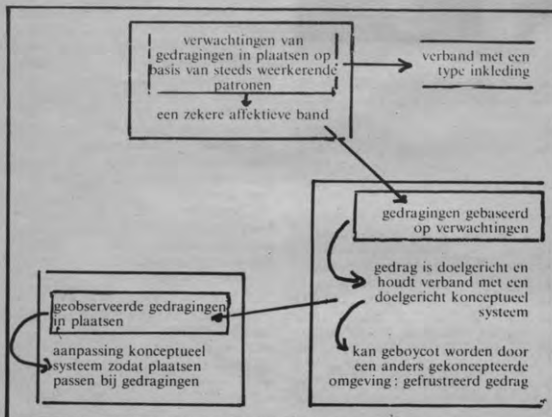
gebonden aan een gewenst activiteitenpatroon. Een storing in het eerste zal een storing in het tweede patroon veroorzaken. Omdat de evaluatie van een omgeving doelgericht is, zal men te licht als (letterlijk) frustrerend ervaren: ze remt de wensen van de bewoners af. In het traditionele stadswesfel bestaat dit evenwel niet, omdat elk element tegelijk in vele patronen in te passen valt.

Een keten van oorzaak en gevolg

Zo zou je onze interacties met de omgeving kunnen beschrijven.

In een goed begrip van deze keten - welk conceptueel systeem houden de representatieve gebruikers er op na i.v.m. alle mogelijke activiteiten (ook in de toekomst) in een nieuwe ruimte? - ligt de sleutel tot een goed ontwerp. De problemen zijn echter niet gering. Welke vormen beantwoorden in onze verbeelding aan onze verwachtingen? Hoe kan er nog evolutie in de architectuurtaal mogelijk zijn met zo'n stapel randvoorwaarden? Hoe kan de architect afstand nemen van zijn eigen inzichten en in die van anderen treden? Of, hoe kan men "herkenbare, bruikbare" plaatsen creëren? Deze vragen hebben veel architecten van de laatste 25 jaar in hun ban gehouden. Maar daarover volgende week meer.

Pieter T'Jonck

Schematisch overzicht van de (ingewikkelde) interacties van de mens met zijn omgeving. En sla nu niet dadelijk in paniek, maar gluur eens voorzichtig naar bovenstaand, hoogst interessant artikel van Pieter T'Jonck.

DE NIEUWE FILM VAN
MONTY PYTHON
Een ware schaterlach
HET LEVEN VAN BRIAN

VAN VRIJDAG 12 TOT DONDERDAG 18 FEBRUARI

Alle dagen.
Vert.: 17.55.
Film: 18.10.
Monty Pythons «Life of Brian».
Vierde week.
Alle dagen.
Vert.: 22.10.
Film: 22.20.
Sergio Leone. «Once upon a Time in the West».
Derde week. Muziek van Ennio Morricone.

Alle dagen.
Vert.: 14.00 en 19.55.
Film: 14.15 en 20.10.
«Who finds a friend, finds a treasure»
Film met TERENCE HILL en BUDD SPENCER.

Alle dagen.
Vert.: 16.15.
Film: 16.30.
Mel Brooks' «Silent Movie».

EEN FILM VAN SERGIO LEONE
CLAUDIA CARDINALE
HENRY FONDA
JASON ROBARDS
CHARLES BRONSON
IN
ER WAS EENS IN HET VERRE WESTEN
ONCE UPON A TIME IN THE WEST
GABRIELE FERZETTI
TECHNISCOPE
TECHNICOLOR

EEN FANTASTISCHE SCHATERLACH!
MEL BROOKS
SILENT MOVIE
IN GLORIOUS PHONIC SOUND
MARTY FELDMAN
DOM DeLUISE
SIO CAESAR HAROLD GOULD RON CAREY, BERNADETTE PETERS
A MEL BROOKS FILM - MEL BROOKS - MICHAEL HERTZBERG
JOHN MORRIS - MEL BROOKS - MEL CLARK RUDY DELUCA
BARRY LEVINSON - RON CLARK
K.T.

Film: Schandaal? Subversie?

Not a pretty discussion

Wonderlijke speling van het lot: net nu ondergetekende in het bezit is geraakt van waarschijnlijk het standaardwerk over subversieve cinema, wordt hij in zijn dagelijkse tafelgesprekken (aan 60 plus 5 frank) geconfronteerd met een serie valse en negatieve uitspraken over films die «het» momenteel doen: **Coup de Torchon** (Tavernier, '81), **La Pelle** (Cavani, '81), **Tales of Ordinary Madness** (Ferrer, '81), **Midnight Express** (Parker, '78) en, uiteraard (sic), **Tarzan** (Borst Derek, ongedateerd). Het boek in kwestie heet **Film As A Subversive Art**, geschreven door de New Yorkse kritikus Amos Vogel (Random House NY, '74) en is sinds krot verkrijgbaar in vertaling, onder de titel **De Film Als Taboe-breker** (W.Gaade B.V., Den Haag). Bewust boek, aangevuld met eigen intelligentie, dienen de kritiek van antwoord.

Realisme, politiek, verstand.

Centrale kwestie is dat wij zowel de nieuwe Tavernier, als de nieuwe Cavani, als de nieuwe Ferreri beschouwen als «subversieve» cinema. Dit impliceert dat de traditionele criteria ter evaluatie van een film niet opgaan, daar ze in de film zelf ondergraven worden. Sommigen zullen voornoemde films echter het etiket «subversief» echter onthouden, alleen al vanwege hun commerciële distributie: een overgeneralisering die alles wat commercieel is automatisch gelijkgeschakelt met waardeloosheid (of v.v. bv. Cavani's **Night Porter** ('73) was wel goed, want: niet commercieel uitgebuit...).

Probleempunt en struikelblok nummer één: *het realisme*. Men vindt **La Pelle** niet «realistisch», doelend op het spektakeleffect. Het woord «realisme» is echter al meer dan 80 jaar overleden, en leeft slechts voor in de cinema-als-entertainment, de onnozele Hollywood-film, die aftandse 19de eeuwse literatuur op even inventieve wijze verfilmt. Ergerlijker blijkt het patent dat «links» (ook al een kuwgomterm, zo polyinterpreteerbaar dat ie niks betekent) genomen heeft op de termen «realiteit» en het daarmee gelijkgeschakelde «waarheid»: realiteit is uitbuiting en waarheid is revolutie. Als men dit beperkte-raster transparant op cultuur (in casu: film), weeft men voor zichzelf een web van hoogtheoretische beperkingen die er meestal toe leiden filmkritiek als *inhoudskritiek* af te doen. Veronachtzamen van het formele aspect staat

niettemin gelijk aan het verzuimen van coherente «betekenis». Ondanks alles klinkt het verdat dat de «linkse» (de juiste, dus) kritiek, in casu bv. **Andere Sinema** en **De Zwijger** op een film als **La Pelle** afknapt, terwijl Dirk Michiels in huis-, tuin- en keukenblad (?sic!) **Film en Televisie** en Guido Meuleman in Vlaanderen **Were Di-krant Het Volk** de film onder loftuitingen begraven. Theoretisch kan men dit beschouwen als een poging van rechts, om het vernieuwende in te kapselen door het als sukses onschadelijk te maken, maar zulke ingewikkelde redeneringen lijken mij voor een kakkand als België (l'union des forceballen) niet plausibel. Links-rechts «politiek» denken over cinematografische aangelegenheden is een erg leuke pastime en een ideale welbespraaktheids-oefening voor Ernstige Studentkoze Gesprekken, maar gaat wel aan het doel, nl. film als bewustwordingsproces via het onderbewuste, voorbij. Ciné als kunst is noodzakelijkerwijs vertekening van de werkelijkheid, hier begrepen als «consensus in de realiteitservaring». Elke film is dus een doer de regisseur gemanipuleerd «vertekend beeld», waarbij de manipulerende primair esthetisch-psychologische functionalisme beoogt. Zo niet, komt men in het gebied van de ideologische vertekeningen, bij de «propaganda», die men de achteloze kijker als «objektfiteit» aanbiedt.

Het is nu juist omwille van de objectieve pretentie en de propagandistische manipulatie (Italië als bakermat van de cultuur) dat Ivo de Coek in «Andere Sinema» (met 'S' want progressief) La

Pelle de grond inboort. Uiteraard is de film geen realistische portrettering van Italië *during wartime*, dat lijkt mij ook Cavani's bedoeling niet geweest te zijn. Veeleer gebruikt **La Pelle**, net zoals Coppola's **Apocalypse Now** (1979) de oorlog als voorwensel (pre-text) om het wezen mens te bestuderen: oorlog als uitlaatklep van door een laagje «civilisatie» bedwongen krachten. Napels in oorlogstijd heeft, anders gezegd, dezelfde functie als het drukkende Afrikaanse klimaat in **Coup de Torchon**; beide films bevatten dan ook m.i. eenzelfde strukturalistische onderlaag. Zowel Tavernier als Cavani overstijgen de beperking van realisme en bereiken een soort, dixit Dirk Michiels, van *ultra-realisme*, waarbij het individualisme en de sociale ethische normering om terug te vallen op de chaos, het irrationalisme en de enige écht universele menselijke ethiek: de ethiek van het opportunisme (cfr. het motief van «de huid»).

Effectenjagerij en voyeurisme.

Dat **La Pelle** als schandaalfilm gebrandmerkt wordt en **Coup de Torchon** niet, hoewel uitgaande van dezelfde pessimistische, ontmaskerende visie, ligt aan de specifieke filmvorm (en-toon) die beide regisseurs aanwenden. Tavernier opteert voor een esthetisering van het geweld dat hij ons, als moralist, wil tonen; hij minimaliseert het gewelddadige aspect door het te contrasteren met de overkoepelende Noiret-humor. Men zou kunnen stellen: het omgekeerde procedé van Kubrick's **Clockwork Orange**, waar de discrepantie tussen automatisch geschied en hoogesthetische klankband (Beethoven) erg sarkastische gevolgen heeft. Vinden we bij Tavernier en Kubrick nog sporen van een verminkt, maar toch nog bestaand humanisme, dan is dat bij Cavani weggeëbt ten voordele van een «cinema van de afstotelijkheid». Men mag deze brutaliteit echter niet beschouwen als *goedkope effectenjagerij of greig voyeurisme*: 1) De camera is altijd een *voeur* en is uit essentie het medium om die gebieden van het leven te betreden, die men zorgvuldig als taboe altotiem (in principie) is het enige overblijvende taboe de dood en alles wat

de mens daaraan herinnert). 2) Men bekijkt shockerende scènes steeds in *het verband van hun kader*: het filmgeheel; zo zijn de **Tarzan**-horsten van Bo Derek veel shockender dan de uitpuilende darmen van de stervende **La Pelle**-soldaat, aangezien hun enige functie bestaat in het borst-zijn-an-sich plus een occasionele, niet in de film kaderende kijkerserektie. 3) Sensatie-zucht is een bestanddeel van suksesjacht en zal er zich dus voor hoeden «sensaties» brengen die niet in *de lijn van de kijkersethiek* passen.

De fel gewraakte eindsceën uit **La Pelle** (tank vermorzeld Italiaan met vlaggetje en vlaggetje plat; de camera zoemt nog eens speciaal in op het «stoffelijk» overschot) heeft dan ook geen verband met enige zentatie-zucht, maar is een wrede en sadistische metafoer, die nog maar eens de thematiek van de film resumeert: een prachtig uitgeleide voor de al zo verbouwde toeschouwer. Met betrekking tot de soldaat wiens (inwendige) organen zo mooi de filmrechtchoek vullen, nog het volgende: persoonlijk vond ik het wel leuk om eens een realiteit te aanschouwen die zich zo mooi van het oorlogsfilm-klisjé distancieerde. Een «held» die op een granaat trapt en er daarna nog steeds frontoetent uitziet, die erin slaagt een kwartier lang een pathetische speech te houden, om, eindelijk, na zijn haar gekamd te hebben, ostantatief recht voor de camera de theatrale geest te geven, vinden wij veel shockender. De snob in ons zal trouwens toegeven dat uitpuilende darmen, sinds Mike Nichols' **Catch 22** (1970) reeds déja vu-materiaal geworden is.

Liefhebbers van sensatiegerichte films komen wel aan hun trekken in de eindsceën van Alan Parkers **Midnight Express**, waar een onbenullig kapstokje erin slaagt de schedel van de dikke stoute Turkse meneer te penetreren. **Midnight Express** is het typische voorbeeld van hoe een film toch een boeiende ervaring kan zijn omwille van bv. alleen al maar de schitterende fotografie, ondanks een serie voor de borst stotende fundamentele. Zo moet uit het voorgaande duidelijk gebleken zijn dat een film zich beter niet aandient als «based on the true story of».

Marcel En Z in een desparatopoging tot volksverheffing in «Common Speech» (not a pretty picture indeed).

Tenzij natuurlijk die insistering op het niet-fictionele als dekmantel fungeert voor een onverholven racisme.

Braaf negerken braaf

Zoals vermeld: het tonen van de dood lijkt zowat het enige taboe dat daadwerkelijk zo goed als iedereen mobiliseert of in een gestelting doet kruipen. Nooit zo lekker alléén gezeten als bij de projectie van Hildebrands **Der Gelbe Stern**, trouwens...

Voor de rest lijken de taboes mooi sociaalgeschiedferitend en dringt het onderscheid «burgertaboe» versus «studententaboe» zich op. Zo is er bv. Ferreri's nieuwste **Tales of Ordinary Madness**, naar het boek **Erections, Ejaculations, Exhibitions and General Tales of Ordinary Madness** van Bukowski. Die wordt momenteel als seksprodukt verkocht in de Antwerpse **Odeon** en zal wellicht Leuven aandoen via de Rev. dit terwijl Ferreri eigenlijk «alternatief»-filmist. Misschien zal deze film enige opschudding te lande veroorzaken en daarentegen in Leuven quasi ongemerkt de revue passeren (met uitzondering dan van de Emancipatorische Beweging). In deze film slaagt een masochistisch hoortje erin een spel van enige proporties door haar vagina te steken, wat mijn fiancée, fervent aanhangster van het enprisme, als vrij pijnlijk omschreef. *Het is evident dat dit bizar gedrag niet stoelt op persoonlijk onoverwicht, maar wordt ingegeven door een seksistisch-mannelijke maatschappij.* Net zo evident is het vernederende rollenpatroon in de *exploitation movies*, waar de vrouw gereduceerd wordt tot lustobject en de man, getypeerd als driftige zier onderhens, zich met dit beeld «gevekid-voelt».

Uitert gevoelig lijkt mij echter, met uitzondering van het NSV, de verzameling studentenkopjes voor alles wat op *enigracisme* betrekking heeft. Het gevaar van zulk angstvallig gekultiveerd antidiskriminatorisch gedrag bestaat dan weer in een tot het uiterste doorgedreven intolerantie tegenover alles wat zich *schijnbaar* als racistisch aanbidt, maar het uiteindelijk niet is, zoals het geval **Coup de Torchon** bewees. Dat men steigerd als Billy Hayes in **Midnight Express** voor de Turkse balie verklaart dat «For a nation of pigs it sure is funny you don't eat them», getuigt van ontroerende humanistische inslag. De film heeft inderdaad niet als thema «never give up hope», maar is een onomwonden afrekening met een cultuur waarmee de Westering zich niet kan identificeren. Wat ondergetekende wél verwonderd is het ambigue gedragspatroon van velen die grijnzend een film bekijken waarin meedogenloos de eigen cultuur (het burgerlijk humanisme) wordt geridiculiseerd, maar anderzijds brieven van verontwaardiging als de zwarte/bruine uitgave van hetzelfde belachelijke specimen Mens (=konsekvent doorgedreven gelijkheidsprincipe) niet die eenvoudige, onschuldige typering meekrijgt die men hem toevertrouwen. Een overblijfsel van '68, dat andere culturen een ongedifferentieerde meerwaarde toekende, omdat de eigen cultuur (met zijn talrijke defekten, natuurlijk) volledig en extreem verworpen werd?

Zo ontdekt men plots in **La Pelle** een ongehoord racisme tegenover de Arabieren («tous les Arabes sont des pèdes»), terwijl men zich verkneukt in het karikaturale van de Coca Cola Boys; zo lacht men met de ludieke manier waarop Philippe Noiret zich van de twee poiers ontdoet in **Coup de Torchon**, maar volgt een «humanitaire» stilte als hij zich van de zwarte getuige ontdoet, hoewel - in het geheel van de film - dit een zeer konsekvente handelswijze bleef. Hierant blijkt dus ook zijn grenzen te hebben.

J.H. Verbanck

MARCEL EN Z

Altered States: één wervelende show.

ONGEKONTROLEERD BEELDGEWELD

Maakt Ken Russell eigenlijk wel echt 'films'? Deze hoogsteigenwijze en pretentieuze gek, zoals velen hem noemen, is op zijn zachst gezegd een controversiële figuur in het bizarre cinemawereldje. Hij maakt inderdaad toch wel 'films' maar dan zoals de schilder die zijn verfpoten op het doek leegtiert en dan bewonderend terugstapt om zijn eigen kunstige creativiteit te ontdekken. **Altered States** (1981) is een illustratief prototype van Russells exuberante en oogverblindende vormspel, dat van een ongeëvenaard meesterschap over het medium getuigt en toch nooit een echt geslaagd film oplevert. Zijn films missen immers altijd dat 'iets' dat beelden - hoe virtuoos en geweldig ook - tot filmkunst maakt.

Onbegrensde scheppingskracht.

Dat beeldende geweld heeft Russell beroemd gemaakt, het is zijn handelsmerk geworden. Dat er wat mankeerde met die giganteske schouwspelen van hem, namelijk dat er verder niet veel achter te zoeken viel, heeft nooit veel mensen gestoord. Zijn *originaliteit* is immers altijd allesoverheersend geweest. Een nooit gezene mengeling van «fact and fantasy», een snuffie herkenbaarheid der alledaagseheid en vooral veel onglimmelende verbeeldingskracht. Dat alles stevast op het doek gesmaakt a.h.w. met een grenzenverleggend visueel scheppingsvermogen, dat haast als fysiek geweld aanvoelt. Vooral op dat gebied is zijn originaliteit onovertroffen. De meeslepende overtuigingskracht van dit barokke procedé beïndrukt de argeologe kijker diep, hoewel het in wezen enkel maar een verbluffende (dat wel) combinatie is van oppervlakteverschijnselen. Zijn vormgeving, zijn pathos, zijn op zichzelf gericht breedvoerigheid, zijn holle beeldretoriek en symbolenrijkdom: het heeft Russell gemaakt tot één der belangrijkste regisseurs van de laatste vijftien jaar.

Women in Love (1969, naar D.H. Lawrence), **Mahler** (1974, naar het leven van de klassieke componist, één van Russells obsessies), **Tommy** (1975, de filmversie van de rockopera van de Who), **Lisztmania** (1975, klassiek, Liszt, en rock, Daltrey van the Who in de hoofdrol, verenigd), **Valentino** (1977, superkijsther van Hollywood, Rudolph Valentino, verheerlijkt)... Allemaal intensief door de internationale pers bekeken en besproken, plus gevolgd door publiek sukses. Ken Russell: gaandeweg meer en meer een naam die borg staat voor sensatie, voor onvoorspelbare excessen. En inderdaad, vervelend is zijn procedé nooit. Trouwens, de nooit gezene vormmerken van Russells films zijn trendzetting, daar kan je niet omheen. Alleen, ze belemmerden een klare kijk op zijn werk, en daar zijn de pers en het publiek nu dan aan toe. Aan zijn nieuwste creatie, **Altered States**, worden vragen gesteld als: Is dit wel «echte», volwaardige film of veeleer effectenjacht om de effecten? Maakt het medium hier niet - door de extravaganste grenzen van het eigen uitdrukkingsvermogen te verkennen - zichzelf tot groteske van een medium?

Blair Brown en William Hurt.

'Altered States' ook

En ja, de nieuwste Ken Russell sids vier jaar toont dat de meester nooit zal genezen van deze ziekte. **Altered States** heeft weer een allerzwaakst en ongeloofwaardig verhaal, dat met haken en ogen aanen hangt en dat bovendien een oninteressant nakauwen is van versleten archetypes. Eddy Jessup is neuro-psycholoog, die nog maar eens de grenzen van het menselijke bewustzijn wil verleggen. Alles looft natuurlijk grof uit de hand, zodat de plot een (tegenwoordig) goed in de markt liggende combinatie wordt van science fiction en horror-thriller. Flarden van **Dr. Jeckyll and Mr. Hyde**, **The Hulk**, **The Shining**, **2001: A Space Odyssey** zijn gewoon aan mekaar geregen tot een onsamenhangend geheel. De ontknoping is trouwens helemaal déja-vu-stroop: alleen «haar» liefde kan «hem» nog redden van de ondergang, de pure liefde triomfeert over het kwaad.

Veel boodschap heeft een mens met twee voeten op de grond (sorry voor de

minder-validen, dit is beelddpraak) niet aan de zeer puur imaginaire, post-'68-psychedelische egotripperij. Russell heeft er inderdaad weer een *visionair vormspelspel* van gemaakt: en dat redt de pret van de verveling! De toch wel al hoge stapel gemeenplaatsen wordt zodanig onder een dikke laag bijlante, exuberante, oogverblindende vormgeving verstopt, dat het je nog nauwelijks opvalt. De meest hypermoderne technische hoogstandjes in de cinemawereld zijn samengeballd tot een spektakulair kijklspel van buitensnigge, barokke gadgets die mekaar alleen maar overtreffen. Het maakt de film alweer - zoals alle Ken Russell-vehikels - het bekijken waard, althans voor wie niet meer verwacht en verlangt als hij binnenstapt in de bioscoop, dan van het medium film es voluit die ene helft, de visuele vormgeving als schouwspel op zich, te zien schitteren als zelden tevoren: aanraad dus onder voorbehoud, maar dan voor alle leeftijden...

CVP-studenten hielden eerste congres.

CDS : eerder bevestigen dan herbronnen.

Eric Van Rompuy
Voorzitter CVP-Jongeren

De CDS-(Christen-demokratische studenten) ploegen Antwerpen, Gent en Leuven kwamen zaterdag jl. voor de eerste keer in congres bijeen. Een 35-tal studenten (veel Antwerpenaars, weinig vrouwen, weinig spraakzaam) debatteerden er over de herbronning van de christen-democratie, verjonging van de CVP en het intern reglement van hun eigen CDS. De organisatie was een verzorgd gebeuren, inhoudelijk werd het een «jeu de mots».

Eric Van Rompuy kwam in de vooravond enkele opmerkelijke uitspraken doen over het huidige regeringsbeleid, El Salvador, de kernkrachten en het kakelverze rapport Gijs.

In een eerste paragraaf zullen wij verslag uitbrengen over en commentaar geven bij de discussies en moties uitgebracht in de werkgroep Christen-democratie en de werkgroep verjonging; vervolgens komt E. Van Rompuy aan bod.

Nogmaals: omdat mensen belangrijk zijn

(De ganse voormiddag van deze 6de februari werd in beslag genomen door een bureaucratische aangelegenheid: het goedkeuren en amenderen van het interne CDS-reglement. Ik kon me niet van de indruk ontdoen dat er een provinciale mentaliteit heerst in een organisatie die zich nationaal wil uitbouwen. Een matig voorspel.)

In de namiddag begon het eigenlijke denkwerk...

HERBRONNING OF HET OPMOEIEN VAN TRADITIONELE CONCEPTEN

Reeds veertig jaar lang steunt de CVP-doktrine van samenhangendheid op 3 concepten: personalisme, solidarisme, en subsidiariteit. *Personalisme* duidt op het unieke van iedere mens, elke mens heeft een eigen finaliteit, de mens is subjeet, geen object. *Solidarisme* heeft betrekking op de mens als gemeenschapswezen; men moet streven naar een consensus, de klassenstrijd wordt uitdrukkelijk verworpen; patronen, arbeiders, boeren, verenigt u. *Subsidiariteit* heeft betrekking op de verhouding staat-burger. Er moet een op mensmaat gebaseerde verhouding worden betracht.

Reeds veertig jaar lang draagt de CVP regeringsverantwoordelijkheid en haar 3 idealen werden ogenschijnlijk gerealiseerd bij gratie van een variërende economische groei. De CDS-jongeren ondervonden dit zelf wanneer ze schrijven (ontworpertekst werkgroep «Christen-Democratie», punt 2): «Het is geen toeval dat de crisis van de C.D. onder haar huidige vorm samenvalt met de economische crisis. De samenhangendheid van de CVP was maar mogelijk dank zij economische groei. Zolang er voor elk wat wils was, bleef men bij elkaar. Nu er echter geen surplus meer te verdelen valt verdwijnt deze samenhangendheid.»

Een, drie uur durende discussie monddte niet uit in een kritische analyse van dit begrippenapparaat, maar wel in een strakke herbevestiging. Personalisme, solidarisme en subsidiariteit zijn en blijven de heilige drievaldigheid.

Laat ons nogmaals dat er in deze werkgroep niet werd gepaard over gevolgen (en oorzaken) van de crisis maar over het belang, de volgorde en de verhouding tussen de drie pijlers van de C.D.-ideologie. Het ging om de vlag en

niet om de lading. Concrete verwijzingen naar de toestand in België anno nu kregen het stigma «plat realisme». Noodzakelijke wijzigingen, aldus de werkgroep, kunnen slechts worden doorgevoerd op basis van personalisme, solidarisme en de daaruit voortvloeiende subsidiariteit.

Tot slot stemde men volgende motie: *De CVP moet een keuze maken. Ofwel blijft ze een kristelijke partij met als fundament het geloof, ofwel wordt het een volkspartij met personalisme en solidarisme als fundament. De motie werd algemeen aanvaard.*

VERJONGING

De Werkgroep Verjonging had de bedoeling concrete voorstellen uit te werken over de democratisering van de partij, de rol van het parlement en «het milieu». Om de partij te democratiseren, stelt men voor alle partijenleden te betrekken bij de samenstelling van de kieslijsten en de leden beter te informeren.

Men vraagt ook dat de CVP meer een programma-partij zou worden. Er werd gedisussieerd over de verhouding tussen efficiëntie en democratie als de twee krachtlijnen om het democratisch bestel globaal te herdenken. De werkgroep stelde nogal simplistisch dat meer efficiëntie leidt tot meer democratie. (Een autoriteit als R. Michels (o.m. in *Democratie en Organisatie*, 1969) duidt de noodzaak tot efficiëntie en rationaliteit in de werking van een politieke partij aan als één van de wetmatigheden die leiden tot oligarchisering, mvd.)

In een eerste motie werd gepleit voor de revalorisering van het parlementaire mandaat; iedere parlementair zou een eigen kabinet moeten krijgen; zijn persoonlijkheid zou terug aan bod moeten komen. (Over de volmachtregering van Martens Vijf werd wisselijk gezwaagd.)

De inhoud van de tweede motie werd ingegeven door de 35 ontdekte (elektorale) waarde van ons leefmilieu. De CVP moet een EIGEN groene politiek uitdenken. Het ecologische kan immers uitgebuit worden door extremistische (sic) groeperingen.

Beide moties werden evenzo aanvaard.

De meester en zijn discipelen

De climax van de dag was de toespraak van Van Rompuy, voorzitter van de CVP-jongeren. Hij kon zich niet volledig akkoord verklaren met de CDS-moties. Het huidige regeringsbeleid (CVP-PVV) is volgens hem een bewijs dat de partij zich wel vernieuwt. Hij maande de congresleden aan realistisch te blijven; leefmilieu, kernkrachten zijn elitaire (sic) kwesties; de sociaal-economische crisis is primair. Over 2 jaar 600.000 werklozen, over 1 jaar krijgt België geen

kredieten meer, binnen afzienbare tijd moet men de staatssector (ca. 100.000 werknemers). Met de oplossing hiervan staat of valt de partij.

Ook Van Rompuy hanteerde vlot de concepten personalisme, solidarisme en subsidiariteit. De SP noemde hij consumptie-materialisten en de PVV productie-materialisten. Ze streven ook beiden aan op polarisatie en conflict, wat tot niets leidt. Solidariteit, vertaald in rechtvaardig inleveren is de oplossing voor de economische crisis. De CVP moet verder de weg van het etatisme verlaten, dit was een oorzaak van de verkiezingsnederlaag.

Vervolgens sprak hij over de geloofwaardigheid van de partij. Volgens Van Rompuy kan de CVP haar standpunt t.o.v. El Salvador en t.o.v. de kernkrachten niet wijzigen omdat dit de

geloofwaardigheid van de CVP zou schaden. Hij beklemtoonde trouwens dat de partij nog steeds pro-Duarte en pro-kernkrachten is.

De CVP-jongeren zouden in het kader van deze geloofwaardigheid meer gaan werken binnen de partij en minder naar buiten komen met afwijkende standpunten.

In het kort lichtte hij het pas verschenen Rapport Gijs toe. Volgens Gijs moet de partij structureel veranderen: het belang van de standen moet gereduceerd worden wil men het evenwicht binnen de CVP bewaren.

Kanttekeningen

Het eerste congres van de CDS is een inspiratieeloos, weinig vernieuwend gebeuren geworden. Een pseudo-intellectualistisch goochelen met woor-

woorden en concepten. Personalisme, solidarisme, subsidiariteit werden omschreven als een niet-bestaande maar wel na te streven toestand. Doch wanneer we de toestand anno 1982, na 40 jaar CVP-dominantie, ontleden blijkt dat we nog nooit zo ver afgestaan hebben van de menselijke eenheid en solidariteit. Een CVP-PVV-volmachtregering dwingt de meeste burgers in te leveren, zonder dat er garanties zijn dat hierdoor de werkgelegenheid zou gestimuleerd worden. Vakbonden worden in een toeschouwersrol gedwaid. Een technocratisch, onpersoonlijke maatschappij verdringt volledig de menselijke eenheid. De CVP monopoliseert nog steeds het onderwijs en de cultuur. Over dat alles, deze kontradictie tussen theorie en realiteit, werd weinig gesproken deze 6de februari.

M.L.

NAAR EEN SNIJFJE MINDER

Vorige week hebben wij gezien dat zout een dodelijk specerij is. Elke gram die we dus teveel innemen kan schadelijk zijn voor onze gezondheid. Nu zien we dat wij Belgen gemiddeld 15 gr. zout per dag zelf toevoegen aan onze voeding. Verder maakt ook de nijverheid dapper gebruik van het zoutvat, enkele goede voorbeelden van deze praktijk zijn: brood, kaas, conserven, charcuterie, habievoedsel, enz. Fysiologisch gezien hebben wij maar enkele grammen zout nodig per dag, deze hoeveelheden zijn van nature aanwezig in de voedingsmiddelen en het is dus niet nodig om zelf zout toe te voegen of om voedingsmiddelen te kopen die door de industrie gezouten zijn.

Hoe kunnen we het zoutgehalte nu verminderen en toch smakelijk (zelfs smakelijker) eten?

1. Een keuze maken van de voedingsmiddelen naargelang het zoutgehalte.
2. De kooktechniek van groenten en aardappelen veranderen.
3. Door het leren werken met kruiden in de keuken.

1. Bij de keuze van de voedingsmiddelen die je gaat gebruiken laat je je best niet verleiden door waren die gezouten zijn door de industrie. Je kent dat soort voedingsmiddelen wel: soepen en sausen in blikken en zakjes, groenten in blik, spekslagerijproducten voorverpakt in plastic, alle kaassoorten (uitgezonderd platte kaas), gezouten margarine en boter, charcuteriewaren, bereide diepvrieswaren (bv. spinazie in room).

2. Doordat we zoveel zout aan onze voeding toevoegen is onze smaak zodanig beperkt en vervlakt dat de natuurlijke smaken niet meer weten te appreciëren. Bij alles moet zout of suiker anders heeft het geen smaak! Bij het koken nu moeten we er voor zorgen dat de natuurlijke smaak van groenten en aardappelen niet verloren gaat. Dit kunnen we doen door te koken met dekseel in minimale hoeveelheden water, of nog beter in snelkookpot of door de groenten en aardappelen te stomen.

Over het gebruik van kruiden en specerijen gaan we het volgende week uitgebreid hebben.

DE MENU'S DIE U HIER ONDER VINDT, ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING. M.A.W. DIT ZIJN MENU'S MET EEN ZEER GOEDE VOEDINGSWAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA vzw VOORLICHTINGSDIENST, VOOR INLICHTINGEN EN SUGGESTIES: E. VAN EYENSTR. 2c 2e VERD. BUREAU LEO VAN DER AA TEL. 229911

RESTAURANT ALMA I II III		SNACK ALMA I, PAUSCOLLEGE, BAST-HUISBERG en het meisjescentrum	
MA 15/2	VARKENSSTEAK wortelen gek. aard	Tip: Melknagerecht	Witte & zwarte pens Appelmoes gek. aard.
DI 16/2	Biefstuk Ratjetoe vollen rijst	Tip: Melknagerecht	Gehakte steak Rauwkost Kroketten
WO 17/2	Varkensrib wittekok in room gek. aard.	Tip: Nagerecht naar keuze	Loempia's zoet-zure saus RIJST
DO 18/2	Gourmets Steak Prei in room vollen rijst	Tip: Nagerecht naar keuze enkel s'avonds.	Vis van de dag groenten puree
VR 19/2	Biefstuk Schorseneren in room - gek. aard.	Tip: Nagerecht naar keuze enkel s'avonds.	Semarineerd varkenslapje + pepersaus + aassonnets + kroketten
SNACK ALMA II ALTERNATIEF		SEDES	
MA 15/2	Rijst met wakame en Paddestoelen	Hoofdbestanddelen: Rijst, kampernolies, paprika - ei - rauwkost - wakame (soewier) - rauwkost	Varkenslapje Jonge wortelen gek. aard.
DI 16/2	Geografierde kasha	Hoofdbestanddelen: Boekweitkorrels - Ajuin - kampernolies - kaas - pijsa	Varkenslapje "Grand mere" gek. aard.
WO 17/2	Bonenpuree met aovrenten en rauwkost	Hoofdbestanddelen: GERST - WIKKE - ERWENEN - soya - MELK - TOMAAT - PAPRIKA - COURGETTE - AJUIN - RAUWKOST	Toscaanse gehakte steak gek. aard.
DO 18/2	KWARKTAART met VENKEL	Hoofdbestanddelen: Granen - ei - kaas - Ajuin - VENKEL - RAUWKOST.	Pilaw Lucullus rijst
VR 19/2	Gierststark Soyabonen Groenten	Hoofdbestanddelen: Soyabonen - spruitjes - wortelen - Ajuin - prei - Gierst - kaas - Tarwegedroog	Witte zalm filets Vera-Cruz groenten gek. aard.
			Tip: extra portie groenten enkel s'middags

De aangeduide tips zijn een aanvulling om het menu nutritioneel volledig te maken.

AGENDA

VRIJDAG 12 FEBRUARI

TONEEL 20.00 **«Penthesilea»**, van H. Von Kleist, in vertaling, bewerking en regie van A. Goris, met studenten dramaturgie, in huis van Chièvres (Groot Begijnhof). Kaarten 120/100 (studenten) in WelS.

ZATERDAG 13 FEBRUARI

TEATER 20.30 **«The Trial»** van Kafka door The Cherub Company. In 't Stuc. 180/120.

TRAINING 8.30 en 10.45 **LEREN SOLLICITEREN**: voor laatstejaars en werkzoekende oud-studenten; in Atrachtcollege, Naamsestr. 63. Info tel 016/22 56 84.

FILM en DEBAT 20.00 **«Progress during Last Three Years»**. Free Debat. Org. Iranian Moslem Students in Aud. Vesalius (02.17). Free entrance.

TONEEL 20.00 **«Penthesilea»**. Zie vrijdag 12 februari.

ZONDAG 14 FEBRUARI

CONCERT 11.00 **L. VANDEIJCK**, mezzo-sopraan en F. TUYTS, piano; in Stadhuis. 60 fr.

TONEEL 20.00 **«Penthesilea»**, zie vrijdag 12 februari

FEEST 23.00 **BLUES OPTREDEN EN SMARTIES** in Fakbar LenW (Blijde Inkomststraat 11). Organisatie Germania.

MAANDAG 15 FEBRUARI

TONEEL 20.00 **«Penthesilea»**. Zie vrijdag 12 februari (toncelabonement Germania gratis).

FILM 20.30 **«Van Zaire naar Kongo»** (C.MESNIL (België, 1981) in Aud. Vesalius. 60/50. Org. DAF.

TEATER 20.30 **«Moeke en de Dwaas»**. Door Jozef Van den Berg. Stuc 100/120.

TONEEL 20.00 **«Tien jaar later - 't jaar 10»**. Sociale tragikomische van Walter Vandendreeck door BENT, in Schouwburg. 250/100 fr.

AVOND 20.30 **KORSIKA-AVOND** met Korsikaanse volksmuziek, de Blauwputter Folkgroep, W. Kuypers over «Korsika en het Europa der Volkeren». Org. VUJO. Vlaamse Leergangen (naast Stadhuis). 80/60 VVK.

TD????? **KLIO-TD** in Thlar.

DINSDAG 16 FEBRUARI

TONEEL 20.00 **«Penthesilea»**. Zie vrijdag 12 februari.

OPTREDEN 20.00 **«Van «DUDEDANS» en «MIX» plus TD** voor de feestweek van Germania. In ISOL.

DEBAT 20.00 **STANDPUNTEN VAN DE KPB OVER EUROPESE INTEGRATIE**. Kleine Aula. Door Louis Van Geyt. Org. Europakring.

CONCERT 20.00 **SOLISTEN BELGISCH KAMERORKEST** met werk van Corelli, Verschaegen, Bocherini, Leclair en Britten. Conservatorium, Albertsruur. 120/60 fr.

TEATER 20.30 **«MOEKE EN DE DWAAS»**. Zie maandag 15/2.

INFO 20.30 **STELLINGSPEL OVER ANTICONCEPTIE** in het recreatiepaviljoen van de Arenbergwoonwijk, Heverlee.

OPTREDEN 20.00 **SIGLO XX/DE BRASSERS/THE SUSPECTS** in R.C. bar (org. VTK).

DEBAT 20.00 **STANDPUNTEN VAN DE KPB OVER EUROPESE INTEGRATIE** in Kleine Aula, door Louis Van Geyt (org. Europakring).

CONCERT 20.00 **SOLISTEN BELGISCH KAMERORKEST** met werken van Corelli, Verschaegen, Bocherini, Leclair en Britten in Conservatorium, Albertsruur. 120/60 Fr.

WOENSDAG 17 FEBRUARI

TONEEL 20.00 **«PENTHESILEA»**. Zie vrijdag 12/2.

FILM 20.00 **«?????»** in Auditorium Vesalius (org. Germania)

VRIJ PODIUM 20.30 **«Van Landbouw, in STUC (org. Ldbkring).**

GESPREK 20.30 **«ETHISCHE VRAGEN I.V.M. RELATIEVORMING EN SEKSUALITEIT»**. Gesprekavond met Prof. R. Burggraef, in De Valk (91.06).

GESPREK 21.00 **«BABELKROEG** in «De Roze Drempel». M. Thierstraet 20.

RECITAL 20.30 **«ORGELRECITAL** door Pieter Pleters, in de Jezulekerk, Waversebaan, Heverlee (org. Muziekhistorische Kring).

ZANG 20.15 **«LIEDERAVOND** Helena Döse, begeleid door Geoffroy Parsons in Aula, 200/100 fr.

DONDERDAG 18 FEBRUARI

CONCERT 11.00 **«KOFFIECONCERT** in Fakulteit L en W, 8ste verdieping. Gratis (org. Germania).

FILMDEBAT 20.30 **«J'ME MARIE, JE N'MARIE PAS»** van Mireille Dansereu (?), in Aud. K. Arenberg, Celestijnenlaan 200, Heverlee.

LEZING 20.00 **D. DEWITTE** met dia's over «KIJK OP VERENIGDE EMIRATEN» in fak. L en W (Bl. Inkomststr. 21), 50 fr.

VRIJDAG 19 FEBRUARI

TEATER 20.30 **«NOSFERATUS»**, creatie van het A-teater Mechelen in STUC. 120/100 CJP (reserveren 015/420410).

ZATERDAG 20 FEBRUARI

BAL???? **BIOS**: BAL POPULAIRE (nav 30 jaar BIOS) en voetrally. Plaats niet meegedeeld.

WEEKEND 09.30 **Rond het thema «VROUWEN EN MACHT»** tot zondag 21/3 om 19 u in 't KASTEELTJE, Remylaan 9, Leuven Wijngaard. Org. Vrouw en Kristendom ism Dialoog (info 016/227808).

FOLK 20.30 **VILVOORDESE FOLKBAND ZAKDOEK** in OudWasserij, Wilsede-putkapel.

HONDERDEN JOBSTUDENTEN GEVRAAGD!

1. Zestig tweetalige dames voor demonstratie (type Hollandse kaasmeid) voor één zeer goedbetaalde job in een weekend van maart.

2. Een massa jobstudenten (mannen, vrouwen, kinderen) voor

figurantenrol in de nieuwste BRT-productie. Periode: laatste twee weken van april. Plaats: Leuven. Vergoeding: 1.500 fr. per dag. Inf.: BOB DEPOERTER, Studentenvoorzieningen, jobdienst, Bogaardenstraat 1, 3000 Leuven.

vervolg van pagina 3

Profiel van een ideaal.

GEEN VRIJSTELLINGEN: In de eerste plaats omdat vrijstellingen het profiel van de januari-testen fundamenteel aantasten. Zij zorgen minstens voor een principiële onderscheid tussen studenten die de vrijstellingen wel en die die niet halen. Gaat het om reële, grote vrijstellingen, dan wordt het onderscheid méér dan psychologisch. Wie alles nog heeft af te leggen krijgt het in juni dan wel degelijk zwaarder dan zijn gelukkiger collega's. En dit onderscheid wordt gebaseerd op verschillende prestaties in januari, dus op wat ik de subjectieve kant van het examen noemde. Nu heb ik betoogd dat je heel voorzichtig moet omgaan met het beetje informatie over de student dat de profexamens bieden. En dat die info dan nog enkel ten dienste van de student zelf mag staan. Hij is immers diegene die eventueel moet gaan bijsuren. Vrijstellingen veronderstellen informatie over de student die men volgens mij in januari nog niet mag veronderstellen.

Belangrijkste argumenten voor vrijstellingen

De belangrijkste argumenten rond vrijstellingen lijken de volgende:

□ ze werken motiverend (in wijsbegeerte zouden heel wat studenten nog slechts op s'lordige wijze een of twee vakken afleggen i.p.v. de geprogrammeerde vier, sinds men daar de vrijstellingen afschaft). Een monitor van Germania noemde de vrijstellingen 'een worteltje voor de konijntjes'. Of dit argument juist is, is nog niet zeker. Ook in de fakulteit van de Psychologie en de Pedagogische Wetenschappen kent men geen vrijstellingensysteem. Toch leggen steevast 80% van de eerstejaarsstudenten er drie of vier profexamens af. Natuurlijk is het wel mogelijk dat er hier wat verschillen naargelang de fakulteit meespelen. Het motiveringsargument kan belangrijk zijn i.v.m. doelstelling 3 (cfr. ook de argumenten voor een pakket van vier

profexamens). Het wordt echter vaker gehanteerd i.v.m. doelstelling 5 (in januari al eens (flink aan de slag-) en dat acht ik ondergeschikt aan het vrijblijvend karakter van de profexamens.

□ «Voor wat hoort wat»: waarom zou iemand die laat zien dat hij 'het kan' dat later nog eens moeten bewijzen? Met die argumentatie wil men uit de profexamens dus mardikus weer iets leren over de student. Mijn opinie daaromtrent zal ondertussen wel duidelijk zijn.

□ stress: dat de vrijstellingen stress met zich meebrengen, is zeker. En wel om precies dezelfde reden als in juni: nl. dat er van de examens heel wat afhangt. Vermits ik meen dat van het profexamen nog niets mag afhangen voor de student, en dat stress ongezond is...

□ sommige profen vinden het niet de moeite waard om profexamens af te nemen, als ze daardoor niet minder examens af te nemen hebben in juni. Men zou de vrijstellingen dus kunnen verdedigen vanuit mijn optie om zoveel mogelijk profexamens door de prof zelf te laten afnemen. Vermits die optie echter ondergeschikt blijft aan de fundamentele bedoeling vrijblijvende examens te organiseren, gaat het argument niet op. Er zit dus niets anders op dan die profen wat onder morele druk te zetten.

EVALUATIEGESPREK STUDENT-MONITOR: Het kan gevaarlijk zijn dat de student zijn cijfers zelf interpreteert, zeker de eerste keer. Ook dit is iets dat men bij profexamens moet leren. De monitor kan een belangrijke rol spelen, omdat hij kan wijzen op de uiteenlopende factoren die in het cijfer kunnen meespelen. Aansluitend bij dit gesprek kan de monitor de studiebegeleiding in de loop van het tweede semester toespitsen op die elementen die volgens hem in de profexamens het zwakst bleken. In verschillende fakulteiten bestaat die meer geïndividualiseerde studiebegeleiding al.

Besluit

In deze bijdrage gingen we op zoek naar het hoe en waarom van de profexamens voor de eerste kandidatuur. We ontdekten dat je om heel uiteenlopende redenen profexamens kunt organiseren en dat die verschillende redenen vaak verschillende praktische opties kunnen impliceren. Zelf maakte ik een duidelijke keuze uit die doelstellingen en ik ging na hoe een profexamen er moet of niet mag uitzien om die doelstellingen te respecteren. Ik ben er mij wel van bewust dat die keuze een tamelijk persoonlijke is, en dat je over heel wat modaliteiten kunt discussiëren binnen een ruime marge. Maar die marge mag niet zomaar alles overschrijden. Je kunt fundamentele doelstellingen niet straffeloos opofferen aan bijkomstigheden. Het wordt hoog tijd dat men zich in de fakulteiten weer eens bezint over wat dan wel essentieel is.

Tot nu toe heb ik geen ogenblik de waarde van de profexamens expliciet in twi jfel getrokken. Mijn geloof in de profexamens is nochtans niet onvoorwaardelijk. Een bepaald soort profexamens is zeker slechter dan geen profexamens. Profexamens die zwaar gaan wegen op de junizittijd, of die ertoe leiden dat een student denkt te moeten stoppen met zijn studies, zijn slechte profexamens. Profexamens waaruit men meer denkt af te moeten leiden over de student zelf dan over de examensituatie, doen meer kwaad dan goed.

1 februari 1982
Luc BALTUSSEN
vrijgestelde Kringraad

Nvd. De cijfertjes (1) in het eerste deel van dit artikel verwijzen naar: Monitoraat Letteren en Wijsbegeerte. Het belang van de profexamens. Leuven, november 1981.

Germania's fantastische feestweek

GERMANIA - zo weet iedereen - houdt zich vrijwel uitsluitend bezig met serieuze dingen. Dat komt omdat wij boekenwormen zijn, droegstoppels, azijnpijpers. Nochtans, O nochtans, is er binnen de scala van serieuze dingen een zekere gradatie te bespeuren... Althans, O althans, als je door de ernst-sluijer kan heen kijken (waar heb ik dat hihi nog gehoord?). Vandaar, O vandaar, dat sommige L en W-ers deze week reeds opgeschrikt werden door allerlei onschuldige reclamestunts die - bij Confucius - niet in de post-partiële nagelbijterij pasten. Wekkers die aflopen midden in een les, geheimzinnige mannetjes met nog geheimzinniger plannetjes... dat kan alleen maar wanneer DING DOINGDOING (opgepast, nu volgt reclame) Germania's feestweek voor de deur staat. Let wel, het is «feestweek» en niet «weefweek»; dit omdat er een paar eigenaardige affiches verspreid zijn door pismidige infiltranten die alleen inzetzole spanning beogen en elke zinvolle, diepdoordachte en socio-cultureel-medische manifestatie willen saboteren. «Feest» dus, en vermits alle echte feestvakken toch al lang op de hoogte zijn, volgt hier voor de anderen een koel uitzetting van het programma:

MAANDAG 15 FEBRUARI

□ 20.00 **Toneel** - «Penthesilea» in het huis van Chièvres (Groot Begijnhof), dit in het kader van Germania's toneelabonement.

DINSDAG 16 FEBRUARI

□ 20.00 **Optredens** van Dudedans en The Mix, daarna TEEDDE. Plaats van Gebeuren: ISOL. 50 knotsen intree.

WOENSDAG 17 FEBRUARI

□ 20.00 **Film** in aud. Vesalius; iedereen wordt verwacht in pompeuze en/of stijlvolle avondkledij.

□ 22.30 **Groot Galabal** in de fak. Evidentiëlijk eveneens op dezelfde wijze geestomeerd.

DONDERDAG 18 FEBRUARI

HET ABSOLUTE DIEPTEPUNT -2- □ 06.00 **Gratis** vat in de fak □ 09.00 **Ontbijt** in de same place □ 11.00 **Koffieconcert** op de 8ste verd. van L en W% Profen aan de piano voor studenten.

□ vanaf 12.00 **Spaghetti** in de fak (waar dacht je?)

□ 15.00 **Grootse stunt**

□ **doorloop** **Animatie** in L en W; diareeks (enkel in de namiddag).

□ 21.00 **Gezelschapsspelen** in L en W.

VRIJDAG 19 FEBRUARI

□???? **Tekenfilmfestival**.

Zo, dat was het, een hele boterham... laat je de kaas d'er niet vantsussen uit vreten. ■

ZONDAG 14 FEBRUARI

□ **avond** **Animatie** in en rond het station □ 23.00 **Café chantant** in de fak met bluesoptreden en de «smarties».

Hoe verslaat de Vlaamse pers de gebeurtenissen in Centraal Amerika

Met het naderen van de verkiezingen in El Salvador wordt het (nog) belangrijker te zien hoe de pers de toestand daar volgt.

De drie komites die momenteel rond de Centraalamerikaanse problematiek in Leuven werkzaam zijn organiseren daarom een debat rond bovenstaand thema. In het uitgelezen panel vinden we, op de liberale pers na, het hele gamma van de Vlaamse commentatoren terug.

PANEL: Liesbeth Walkiers (BRT-radio), Johan De Poortere (BRT-TV), Willy Courtraan (Humo, moderator), Francis Van den Bergh (De Standaard), Frans De Smet (De Morgen), Maurice Lelie (Het Volk), Marcel Grauls (Het Belang van Limburg), Jan Servais (KUL-GEWONE).

PLAATS: LIDO, op DONDERDAG 18 FEBRUARI, om 20.00 uur. Info vanaf 19 uur aan stands.

Na het debat volgt een optreden van een Argentijns duo. Kaarten 80 fr. VVK (Wereldwinkel, SOS, 't Stuc, Lukemieke, Kritik), Kassa 100 fr.